

Lucafiărul

Săptăminal editat de Uniunea Scriitorilor
din Republica Socialistă România

Cartea de teatru

În actuala discuție despre dramaturgie, pe care, de altminteri, o dorim cât mai fructuoasă, credem că nu trebuie uitată nici un moment premiza că teatrul este și rămâne în primul rând o artă a cărei esență, aceea de a zugrăvi omul și pasiunile sale, ține înainte de toate de domeniul artei literare. Fiește, această nu înseamnă nici a nega valoarea lui spectaculară, reprezentabilă, nici a diminua în vreun fel contribuția crescândă pe care interpretarea, regia și, în genere, arta spectacolului și-o aduc la justa valorizare și eflorescență artistică a textului dramatic. Epoca modernă a pus și a rezolvat, într-adevăr, în chipuri diferite problema raportului dintre text și interpretare și, nu o dată, aceasta din urmă a luat-o în-ținat înaintea valorii literare intrinseci a piesei teatrale, încât pe bune perioade de timp s-a confundat istoria teatrului cu istoria regiei, adică autorii dramatici fiind nu scriitorii, ci regizorii. Din fericire, situații trecătoare, trădând nu esența teatrului, ci absența realelor talente scriitoricești dotate pentru dramaturgie — căci nu trebuie făcute nici prea multe demonstrații, nici prea multă istorie pentru a scoate la lumină adevărul că durabilitatea teatrului este indisolubil legată de durabilitatea operei dramatice, de persistența și pregnanța virtuților ei literare. Perisabile prin natura lor, regile și interpretările trec, rămânând consemnate doar în pagini de cronici teatrale sau, mai rar, pe peliculă; ceea ce rămâne este opera, univers coerent, de regăsit și de reinterpretat oricând, opera unică deschisă unor lecturi teatrale multiple atunci când se dovedește realmente rezistentă la timp.

Nu ne propunem, însă, o polemică la adresa conceptului care văd în piesa de teatru o partitură lejeră, un scenariu sau un simplu pretext pentru experimentele regizorale și de montaj, cu atât mai de învidiat cu cât are înfățișarea permuabilă a unui joc de cuburi, ci o pledoarie pentru cartea de teatru. O pledoarie pentru realizarea unor piese care să răspundă exigențelor dramaturgiei și implicit imperativelor literaturii, a unor piese în care textul să-și manifeste din plin stilul, ideile și universal său propriu, a unor piese, în fine, care să nu-și aștepte salvarea de la cutare sau cutare spectaculoasă punere în scenă ori de la un inspirat joc actoricesc. Destinul piesei de teatru e, desigur, acela de a fi reprezentată și ea trăiește deplin, cu toate forțele, mai cu seamă cu cele latente, pe scenă. Dar mai înainte de asta, trebuie să-și găsească prin sine, prin mesajul său, prin articulațiile sale, prin forța sa de creație și prin lumea pe care ne-o propune și care așteaptă a fi descifrată și înregistrată în particularitățile ei inconfundabile. S-a făcut și se face uneori mare caz de reprezentabilitatea sau nereprezentabilitatea unui text dramatic, de virtuțile lui pur teatrale. Adevărat, relevându-se valoarea teatrală a unei piese de teatru i s-au pus la îndoaia posibilitățile de a fi transpusă scenic. Nu e greu de a vedea, însă, că aceasta e o chestiune mai mult de timp și de evoluție a gustului public decît de structură dramatică propriu-zisă, și că un text valoros literar este și-a găsi sau își găsește în cele din urmă mijloace de a străbate pe scenă și în fața unor spectatori cărora să le vorbească cu adevărat și într-un limbaj consonant modului lor de gândire. Exemplul lui „Danton” al lui Camil Petrescu, socotit multă vreme ca nereprezentabil în ciuda extraordinarelor calități umane, nu este deloc singular. Nici o piesă de teatru bine scrisă și care să adreseze sensibilității și problemelor omului contemporan nu e, în ultimă instanță, incompatibilă cu reprezentarea teatrală. Rezistentă la lectură, ea își află, mai devreme sau mai târziu, publicul care să-i dozească urecarea pe scenă. Stringenți între copertile unor cărți prețioase sau înghețabile dramatice ce-au stat la baza unor spectacole atât de agreabile ori chiar de succes și rezultativ nu e necesară, întrucât, în cel mai bun caz, un text valoros literar și-a găsit și-a doborâșcă urecarea pe scenă. Stringenți între copertile unor cărți prețioase sau înghețabile dramatice ce-au stat la baza unor spectacole atât de agreabile ori chiar de succes și rezultativ nu e necesară, întrucât, în cel mai bun caz, un text valoros literar și-a găsit și-a doborâșcă urecarea pe scenă.

Din acest punct de vedere, publicarea cărții de teatru e un mijloc de a vedea la calitatea dramaturgiei și, implicit, un mijloc de a te încerca din prezența sau de absența talentului scriitoricesc veritabil. Lectura nu-i întotdeauna suficientă pentru demonstrarea calităților teatrale ale unui text, dar, cu atât mai mult, reprezentarea unei piese fără prealabilă ei publicare în volum sau în revistă nu este concludentă pentru însuși statutul literar al textului în cauză, puțin genera adeseori arbitrar. Fără perurgerea textului, fără lectura lui critică o piesă jucată poate permite supozitii dar nu întemeiate judecări critice. Într-adevăr, s-au publicat în ultima vreme numeroase volume de teatru semnate de autori contemporani, însă și această editare s-a făcut cu intermitențe sau cu nejustificate întârzieri și, apoi, pe lângă aceste volume cite piese n-au fost jucate fără a se oferi posibilități de lectură.

Lucafiărul

Continuare în pag. a 6-a

CARTEA CU PRIETENI

Romul Munteanu

poate cel mai drag prieten al meu, ca să vedeți că Dumnezeu nu se uită când aparține darului, e un critic literar și se numește Romul Munteanu. Despre critici, pentru că nu s-a născut scriitor care să-l aducă în discuție fără să-l injure, eu cred că sint tot un fel de oameni. măcar atunci când nu sint cu totul de beleaua lumii. (Pe Romul îl înalță și îl injur după alte criterii, cum face și el cu mine; trebuie să știți, însă, că ne măgulim unul pe altul cu totă nerușinare numai când se află pe masă vin de Grecia sau de Franța). Meseria criticilor e să-și dea cu părerea și să ne acuze pe noi că sintem incapabili să scobim gropi în fulgere. În copilărie, cînd noi umbiam prin țara merelor de aur, criticii tirau de barbă cite-un pitic și-l decapitau, trăgînd adînc cu penițele — dovadă buturugile din păduri pe care, în nopțile de vară, strălucesc picături de sânge din basm. Toti, fără excepție, picău n-ar fi-nvățat carte cu ne-

Fănuș Neagu

Continuare în pag. a 6-a

Al. Piru

Continuare în pag. a 7-a

Ion Vlasiu: „Hestia”, „Ora”, „Căpitan”

Valoarea spontanității

— expoziția de pictură Ion Vlasiu —

Sculptorul și scriitorul Vlasiu este o pictură ca pe o activitate într-un genime fel compensatorie. Ceea ce arădă nu a reușit să intruchipeze cu dața, ceea ce scriitorul nu a putut să exprime cu condeiul, crede Vlasiu, să-și găsească o altfel de formă în materia picturală este o modalitate de împlinire cuprinsă în acest genime altfel. „E în firea lucrurilor să urdeze spre unitate — spune maestrul. Nu am o viziune unitară, am pus probleme prea multe și nu le-am putut rezolva fără singurii: de cite ori privesc o lucrare zic: îi lipsește ceva. Uneori mi se pare că nu lipsește nimic, mă rețin. De fapt nu am absența perfecțiunii, așteptarea asta mă sperie. Oamenii care au artă trebuie să fie sinceri. Să nu mint, să nu fie superficiali”.

N-aș putea spune că se poate da o formulă sintetică mai clară actului artistic al lui Vlasiu este un spontan, un sincer care se bucură de faptul că simțind poate să înșelă în voie pe cineva, poate mai lipsit de conștiință pe care i le impun materialele dure din care sculptorul își plămănește imaginea. Oricum s-ar strădui sculptorul el nu poate reuși în nici un caz să recreeze în statuile sale acea lume miracolă a amintirilor, acel univers cald și colorat, plin de pacea sau neliniștea anotimpurilor, încadrat de

noaptea, apăsător, umed, de o tristețe ancestrală careva scriitorul Ion Vlasiu nu a putut să exprime într-o carte, într-o povestire, într-o piesă de teatru. Am plecat din sal. Săptămînalul „Lucafiărul” și scriitorul Vlasiu, spontanitatea picturii îi este prelungirea firească. De aceea credem că pictura lui Ion Vlasiu poate fi înțeleasă mult mai profund decît este înțelesă contextual. Nu vine cazul să se vadă în ea răscol, strădanie eroică de constituire a unui univers original și de precizarea a unor mijloace formale canoane să-l diferențiază pe artist de conștiință. Ion Vlasiu a pictat și pășind pentru că îi place, pentru că îi place să „conviescă” în imagini ceea ce simțea, măcar că știe că ceea ce vede în realitate îl înșelă mereu eventual semnarea dacă este expus doar în propriul său cadru, precum se simte de răsună subiectul trebuie să dă într-o anumite oarecîte față de altă parte a versurii. Când faci să redai în fine sau în pictură senzații ciudate pe care n-ai intr-o bună zi, străbătînd o amorie vale din munții Apuseni deasupra cărora se ridică trei colțuri ciobite amănunțit sau de duritatea mîșcării umbrelor amurgului, le dă o

Grigore Arbore

Continuare în pag. a 6-a

Mărtisor

1. — Cele mai rare pietre prețioase nu sint îndezgănite de scumpe spre a fi oferite iubitei; Nu există aur cu atîtea carate cite merită Ea;

2. — Care bărbat ajuns moșneg s-ar codi să spună că și-a dedicat viața, iubitei;

3. — Vibrează neștirii pămîntului tuturor părinților din care a coborît Mama fiului atunci cînd el o cinstește;

4. — Steluțe bătrîne din care se desprind meteorii învață durerea de la Mama al cărei fiu a fost rînit;

5. — Cînd pronunți cuvîntul „Mamă” se nasc punți de la astru la astru și cosmosului i se întărește structura;

6. — Dacă te-ai îndepărtat o vreme de la ai tăi, Sora este cea dintîi care află de tine;

7. — Cu toate trenurile care trec prin muni, crede Sora, trebuie să sosească și fratele ei;

8. — Un rîu de lacrimi este Sora pentru toate întîmplările nefaste ale fratelui;

9. — Strîna pe care o-nlînești mereu s-ar fi putut să-ți fie Mama, Iubita, Sora, dar poate fi și Diotima;

10. — Chiar dacă nu te-a privit îndelung, Strîna te-a văzut; deci nu-i bine s-o uști cu totul;

11. — Așa cum cei de la țară, și dacă se cunosc, și dacă nu s-au mai văzut, se salută, la fel și tu s-o saluți pe Strîna;

12. — Femeia este fiica nopții și lunii;

13. — Femeia este pămîntul pe care soarele și răcoarește pletele, gîndurile și timpul, astfel ca să existe viața la nesfîrșit;

14. — Femeia este un mal de apă mare, cunoscut și totuși schimbat mereu, dar făgăduind liniște, armonie, pace;

Gheorghe Pituț

● IN ACEST NUMAR: ● Colocviile „Lucafiărului” CARTEA DE DEBUT '77 ȘI SPIRITUL CRITIC ● Semnează: ● Al. Căpraru ● Simion Dima ● Ilarje Hinoveanu ● Mircea Radu Iacoban ● Cornel Popescu ● Mircea Sântimbreanu ● Coriatidă: ● Nicolae Pripiceanu ● „Totul e bine cînd...” — proză de Eugen Uricaru ● Poeme de Gheorghe Tomozei ● Alexandru Brad ● Lucia Negoiță ● Eugen Chirovici ● Rubrici de ● Teatru ● Film ● TV ● Radio ● Plastică ● Muzică ● Fragmente critice: ● Marin Sorescu, romancier ● Eugen Simion ● Contemporanii noștri: ● Nivelul teoretic și practic al textului — de Dan Laurențiu ● Atelier literar de Geo Dumitrescu ● Dreptul la replică: ● „In biografia lui Caragiale” de Alexandru George ● Revista revistelor: ● „Convorbiri literare” nr. 2/1978 ● Mapămond ● „O dimineată la Ulizzi” — însemnări de Adrian Popescu ● ● Mondorama ● Din lirica slovacă: poeme de ● Vladimir Reisel și ● Peter Andruška ● Cultura românească în lume ● Revista străină

Ecouri

PROTOCOLISM ȘI SINCRONISM

Bacovia în altă vîrstă a exegezei

Cartea lui Ion Caraion despre Bacovia este o carte așteptată, ceea ce nu înseamnă că ea nu este, în același timp, și o carte excelentă. Ca atitudine, ca tip de lectură, ca sistem de raportare și de situare în contextul literaturii generale, ca nivel de exigență interpretativă, eseuul acesta e aproape fără precedent în exegeza poeziei românești. Cartea are în plus avantajul de a veni pe fondul unei dispute (de asemenea, fără precedent) despre protocolism și sincronism al cărei prim termen, mai ales, îl ilustrează. Principala „teză” pe care o contrazice Caraion, cu argumente numeroase (o teză ce riscă să devină automată) e aceea a „involuției” estetice a poeziei bacoviene. Esesitul propune o nouă lectură, am zice fundamental nouă, care demonstrează unitatea (la toate nivelele) a operei marelui poet. Multe soluții tehnice sint cam aceleasi, scrie Ion Caraion, la toate vîrstele creației lui Bacovia. De altfel, adăugăm noi, prezența în fiecare dintre volumele sale a unor poezii scrise înainte apariției Plumbului poate fi un argument în plus al acestei unități. Această demonstrație, la care se adaugă refuzul de a-l mai considera pe Bacovia autorul unei poezii devitalizate, „manieriste”, expresie a unui „organism bolnav”, nu e deloc ușoară, întrucît ea vine împotriva a aproape întregii exegeze de pînă acum. În sensul acesta, cartea lui Caraion este și o replică la critica impresionistă („sentimentală”), chiar dacă ea se autointitulează altfel. Unele eseuri (desi ei este în primul rînd un poet) sint, după necesități, cînd „statistice”, cînd „structuraliste”, cînd „comparatiste”.

S-a înțeles, desigur, că prima „obsesie” a lui Ion Caraion este lectura cu alți ochi decît aceea ai „etaloanelor” comentatorilor. Ei pleacă de la reu de la descoperirea supremației verbelor în poezia bacoviană și afirmă chiar că „în anii de mai tîrziu, nu numai cel imediat după Plumb, ci chiar în zilele și mai fără management acuate de slăbire a talentului, de slăbire a inspirației, de elipticism prin uzură și de simple incoerente însușiri de cuvinte, adică în Stanje burghize ori în Stanje și versete vom găsi adevărate colonii de verbe alături (e adevărat) de piese ca Epodă, Feude, sau Stanja de lume, care-s complet fără verbe”.

Dar Ion Caraion nu trage toate concluziile necesare din această din urmă observație, făcînd cam în treacă, tocmai pentru că, socotim noi, acordă prea mult credit „retorisimului” bacovian. De fapt, acest retorisim („duplicitar”, cum îl numește esesitul) conține în el însuși propria-i negație. Excesul teoretic în contrariul său. „Aptitudinile de demonstrabilitate continuă și de autoprezentare” devine o expresie a faptului că eul bacovian este un eu central, „eul celorlalți”. Poetul „scontează publicitatea”, pentru că durează ea și una publică. Interioritatea neutră se exprimă astfel fals-retoric la unul dintre cel mai mari poezi ai ei. Dacă Bacovia a fost „marele bolnav”, „marele insingurat” etc., înainte de a trăi empiric toate acestea, cu atât mai puțin putem să acceptăm o observație ca aceasta privitoare la „referința cvasi-permanentă direct la el” care nu lipsește „decît din vreo treizeci din cele 250 de poezii. Dar acest ea ne înșală adesea: el nu este egal cu Bacovia, ci ilustrează acea interioritate neutră, fundamental defavorită pentru poezia modernă. Din punct de vedere stilistic, interioritatea neutră optează pentru cîteva modalități specifice dintre care asintaxismul rămîne poate cea mai importantă. O formă foarte răspîndită a asintaxismului sint construcțiile nominale. Dacă în Plumb există un marcat echilibru între construcțiile verbale și cele nominale, evoluția poeziei bacoviene este, într-un anumit aspect al ei, cel puțin aparent contrară celei socotite dominante de Ion Caraion. Poetul decomponenți timpul, al dereficiării lucrurilor își perfecționează limbajul poetic în sensul adevării lui perfecte cu interioritatea neutră. În Stanje burghize, în 13 din cele 16 poezii domina structurile construcțiilor nominale, în cîteva cazuri proporția fiind de 18 la 1 (prima cifră indică numărul substantivelor, cea de-a doua — pe acela al verbelor) — Este-tu-urban, 15 la 1 — De artă, 12 la 1 — Armin-den, 13 la 3 — Excelsior etc. Stilul devine predominant nominal. Tendința aceasta se face vizibilă încă în placheta Cu voi, unde alături de poezii ca Psalm (23 la 1 — un verb repetat

I. Constantinescu

Continuare în pag. a 7-a

INSTANTANEE

„Benjaminii”

a m primit cu bucurie vol. 8 de Opere ale lui Peripetisius, din partea editurii lui său postum. Dumitru D. Panaitescu, fost strălucitului critic, căruia îi calcă pe urme, ca distins italicist și cercetător literar. Am citit cu atenție acel Cuvînt înainte, semnat de același avizat editor și am citit cu surprindere următoarele:

„În prezentul volum sint reproduse „mențiunile” dedicate clasicii (I.L. Caragiale, Titu Maiorescu, St. O. Iosif și Al. Macedonski), seniorilor literaturii vremii (N. Iorga, Liviu Brebeanu, Hortensia Papadat-Bengescu, Al. T. Stamatiad, Ion Minulescu), benjaminilor din acei ani (G. Călinescu, Mircea Eliade, Ionel Teodorescu, Șerban Cioculescu, Mihail Sebastian, Mihail Beniuc) și unor debutanți, care s-au realizat în deceniile următoare.”

„Acel ani”, de care vorbește îngrijitorul editiei, ne spune în paragraful anterior, sint 1938 —

Șerban Cioculescu

Continuare în pag. a 6-a

Remember

Din volumul inedit „Corabia lui Sebastian”

descrisuri, reviste lecturi. Poetul beiu e un om cordial, agreabil și trist. La o recepție cînd se isprăvesc excelentul Moselwein mi-a povestit despre meșteșugurile lui natale din preajma Alpiilor. Iubita lui avea deplină dreptate. Iubimă lui era păgusească la teatru și mi-i plăceau poeziile. Nici lui nu-i plăceau deși mai tîrziu nevoia să scrie. Era o beoșă veche, ereditară. Demult, pe la 1200 călător pe drumul Vinsai, investimînt în zile poeziei Resumor ven Zetete. Umiltoare e, Doamne amănarea și umbra lui. Numai Profesorul pare a nu simți această umiltoare. Ei profesază debutanți de mare talent. L-am găsit în cabinetul său singur. Era ros de scepticismul melancolic al Ecclesiastului. Obesia de proprie-i generozitate. Căci debutanții de mare talent sint tot mai stupizi. Și prin gaurile hainelor lor bate vîntul și rafalele umede ale lui Noembrie. Cuvintele se urează și ele. Steagurile trebuie schimbate mereu. Toate acestea m-au intristat. Dar nu pentru prea multă vreme. Am plecat să mă plimb la Wonssee. Din hirtia unui celebru hebdomadar cam făcut bărci lonsundu-le pe apa agitată. Neim — l-am răspuns unui bănc de s-a apropiat întrebîndu-mă dacă n-oi fi dispus să cunosc și să practic noua tehnică numită Transcendental Meditation. Mă simt atît de bine în orașul acesta încît ar fi păcat.

Toamnă berlineză

Plouă și sintem mereu mai urîți și cîntarul atîrnă în așteptarea spadei ce nu mai cade

crengile dicționarului goale intîmpină vîntul baltic și aruncă bonea de cîrpă roșie agățată zilnic de falsul Hugu — mai departe Guevara cu barba lui mare și neagră și profetul din India făgăduind regenerarea prin spirit al trupului și noul poet salutat cu entuziasm de profesorul (nu prea bătrîn) care hironeste pe tineri și rotat pe bășiri strigînd în bodogă alles weg, abgespielt...

în timp ce vîntul mătură totul și noaptea se apropie călcînd peste filele ude ale celebrului hebdomadar iar în bălțile luminate dansează obiectele... o, e tîrziu și nu vom mai izbui să creștem, îmbrățimîm adolescenții și copii. Doamne mai dă-ne o lună, măcar o lună de vară... hai să strigăm, să invadăm străzile,

hai să scriem un poem electronic, un poem Siemens, hai să ne stringem

laolaltă cu toții făcînd zid împotriva zidului, să ucidem cu pietre primii copii cărunți, să lămbăm cuvintele ce putrezesc pe trotuare, hai să asemnăm ploaia soa... nu mai știu... lăsați-mă-n pace, numărați-vă singuri vertebrele, stingeți lumina, mi-e somn... plouă și bătrînele literaturii europene sint pline de apă...

a. e. b a c o n s k y

gheorghe tomozei

Sint Apostatul

Sint Apostatul
acestei iubiri
căre-i cald și-i dezbin
vertebrele de ceramică.

Zeu la-nceput,
mai apoi preot întunecat,
sint sclav răzvrătit
în cele din urmă.

Am ieșit din pielea suavă
a acestei iubiri,
uleiul din candelă ori singele
imj cade peste mine
trase ca dintr-o mânășă de fier
din vechile rugi ?

Biciuții-I pe sclavul orgolios
cu șira de spinare și frumusețea,
bombing
solzoasa lui plateză dulce-antipatică,
cu argintul fluid
al stelarilor unghiilor !

Dați-i să fie al lui
calbul zădărnice,
faceți astfel încât
să nu-și mai poată întoarce
capul ruginit de trufii !

Lăsați în calea lui drum sterp,
lăsați fumul...

A. E. B.

El se silea și se grăbea să-mbătrânească,
el, prea-tinărul și frumusețea, bombing
solzoasa lui plateză dulce-antipatică,
dovedită a fi decupată din carne de crin.

Avea statura noastră dar, părea turn
și chiar era turn, cu întiele trepte
ingropate cu mult sub oasele străzii
sau riuri corupte și-neinatele grădini.

Trezorier

Ce-am să-i aduc iubitei ! Vai, ajuns
în mine umbra ei să se sculpteze
cu dulci firide și conture treze;
i-aduc o pernă plină-ochi, cu frunze.

Trezorier al toamnei, înc-o dată
în lume fug cu merele (și-o fată)
cu ultima, din veacuri diligență,
vă las, se pare, palida-mi absență...

Țin frunzele cu disperate serii,
bancoate mari, cind runde cind alunge
cu care-n copilie am ajuns,

domenii am corupe și imperii,
dar fără de veste iarna ne străpunge
cu, singerind, nervurile tăcerii...

Cintec

Ploaie, transparentă pedepitoare —
arbore, statuie fără cap —
mi-ai mai rămas, acum cind luna doare
și-n pielea lepădată a șarpelui încap ?

Mai sinteți încă preșomia căru dor,
mai licăriți în care oseminte
cind crinii, singele pedepșitor
lin și-l despoaie peste vechi morminte ?

Desen

Atia pace mă cuprinde, cită
a mai rămas în cupa mohorâtă
din care vara a bătut cindva.
Atia pace, trupul mea a bea
și își hrănește buzele ascunse
cu dumaticul unei roșii frunze
din care, lin, nervurile s-au tras.

Cind pleci, e tot ce mi-a rămas...

Ion Vlăsia: „Munca olarului”

alexandru brad

Sămînță curată, iertată de lacrimi,
De nedreptatea făcută părinților noștri,
Să rămânem cu fruntea sus
în febra mistuitoare a revoluției
Pină la ultimul, inegalabilul
Și adincul suspin
Al trecerii noastre în lumina
Care macină la rădăcina nopții.

Inscripție

Apele nopților indeielnice curg,
Sapă, pe nevăzute, la rădăcină.
Timpul lucrează — bătrîn demiurg
La groapa zilei ce va să vină.
Tot ce mai vreau e atit de puțin:
Ploile să-mi bintuie legănarea țirzie,
Să mă lase vinturile plopii în brațe să-i țin —
Nelinistea lor părelnic scut să-mi rămâie,
Lingă umărul prieten veșnic să fiu
Cind e singur, și-i lovit, și il doare,
Rătăciților — tămăduitoare oază-n pustiu,
Pe fruntea bolnavă — măcar viața din boare,
Copiilor — sfetnic la un capăt de vis,
Soției — amintirea sărutului prim...
Și va fi atit de odihnitor acel necuprins
Și peste mine pământul atit de sublim...

Inscripție

pe un bob de grâu

Ah, ce sălbatic mă colindă-n somn
Sudoarea verde-a gliei sub zăpadă,
Praeluminatul și preabunul domn
Al vieții noastre lege și dovadă;
Că-t semănăm, acesta-i doar un semn
Făcut mereu, neodîhnit, luminii.
El se petrece dureros și demn
Și reinvine miezul cald al piinii,
Și ce povară și ce chin și trudă,
Cite speranțe-adună-n el și-l țin —
Miroslu unei lumi ce mai asudă
Stingindu-se puțin cite puțin...

Inscripție

pe fruntea poetului

Să săpăm în cuvinte, poeți, pământul patriei
noastre,
Nelinistea speranței continue,
Să punem în trupul poemelor sămînță
neodîhnită
A încrederii în viitorul copiilor copiilor noștri!
Nu, nu se poate altfel —
Noi ne-am născut revoluționari!
Vorbele, chiar frumoase, neîncercate în luptă,
Nu țin nici gurii de foame!
Spuneți, poeți, cit de neiertătoare a revoluția,
Moartea cit de trecătoare a
Pe lingă viață...
Nu, nici nu ne-am născut oboșiți
Și nici oportuniști!
Durerii sfinte a mamelor de-a ne aduce pe
lume
Numai dragostea de patrie i se apropie
Și doar prima povară e certă!
Să semănăm, poeți, în pământul poemelor
noastre

eugen chirovici

Dincolo de tine

Și iar, rîzind, imi petreacam sorocul,
din ce în ce mai ocălit
de soarele mirării, de aburul naivității,
iar de-ai fi existat din nou, mult mai difuz
te-ai fi privit.

Dar nu era decit deșertul orelor în jur
și mă simțeam mereu, mereu mai inovat
de vîrstă și indiferentă,
de singele inert, dresat.

Și nu erai, dar mă gîndeam că poți să fii,
exactă și întrebătoare,
ținînd în mina stîngă mărul orei
și-n mina dreaptă miezul nopții
și-n mina dreaptă coasa iertătoare.

Trece ziua

Cu verdele mării imi surideai la amiază
și-ți cedeau din păr pe umeri fluturi de
carbon...

Scoica veche a iubirii te păstrează,
sunet nou și monoton.
Trece ziua din această lume,
uite carul cum aprinde jocul
sferelor de apă și de pum; e,
o, cum ride-n dans, în timp, norocul.

Neîmplinire

Fierul ochilor țî-a ruginit ușor,
din mindria veche țî-a rămas o
mirare-amară,
un ecou mai stîns în glas.

FRAGMENTE CRITICE

Marin Sorescu, romancier

Scriam într-un articol anterior că Marin Sorescu are ambiția să devină scriitor total, autor nu de cărți, ci autorul unei opere. Nu știm la cece dată că el avea deja pregătit un roman, singurul gen pe care îl evităse. Romanul a apărut între timp (**Trei dinți din față**, Ed. Eminescu, 1977) și se găsește, acum, la a II-a ediție. Critica l-a trecut aproape sub tăcere din motive pe care nu știu să le explic. Să admitem că tiologia artistică este variată, și a fi bun poet nu înseamnă, fatal, a fi rău prozator. Există vocații univoce și vocații, ca aceea a lui G. Călinescu, care se exprimă aproape în cvasi-totalitate genurilor literare. Putîna, nu a dedublării, ci a supunerii sensibilității la realitate estetică a speciilor literare, este la el practic nelimitată. Scriitor total nu este acela care încearcă să rateze mai multe genuri, ci scriitorul care, avînd o viziune cuprinzătoare a existenței, este nemulțumit de cadrela poemului sau ale piesei de teatru și caută, atunci, să îmbrățișeze mai multe teme și să folosească mai multe instrumente. Cel dinții cade în speța banală a omului de literă, autor de cărți, de obicei superficiale, în limba mai multor genuri. Scriitorul care aspiră spre totalitate impune, rezolvă, o operă și, dacă are ca Victor Hugo un mare talent, poate să stăpînească nu poezia, drama sau proza, ci literatura unei epoci.

Nu vreau să-l nedreptățesc pe Marin Sorescu printr-o analogie jignitoare, cazul lui este altul, alta fiind și condiția (și tradiția) literaturii noastre. Poza romană a mers de obicei mîna în mîna cu jurnalistică sau cu proza lirică, iar romanul a ajuns la maturitate ieșind de sub tutela lirismului. Poet liric și, în același timp, romancier obiectiv a părut, mult timp, și mai pare și azi, pentru critica românească, o imposibilitate. Insa sansa criticii este să accepte realitatea literaturii și să admită că excepția are în acest domeniu valoarea unei legi. Legea care contestă legile constituite. Ce înseamnă, în fond, a pune în fața realității oglinda unei subiectivități? A scrie un roman este pentru un poet o concesie și un exercițiu: a lăsa și pe alții să vorbească în discursul său și a accepta, în același timp, ca sursă a creației banalitatea existenței.

Trei dinți din față nu este un roman liric, nu-nici măcar un roman simbolic (altă variantă a lirismului în proză), este, pur și simplu, un roman de observație, scris împede (cu strălucirea simplității) și cu o compoziție nesofisticată. Iritat, probabil, de inutila complicație a romanului de azi și de lipsa lui de epic, M. Sorescu scrie o carte cu o intrigă bogată (multe „coincidențe”, suspansuri, piste false) și încearcă să fixeze o tipologie verosimilă în ordine psihologică și socială. Abuzul de introspecție și fragmentarism, autorul îl răspunde, programatic, printr-o narațiune nu zic liniară, previzibilă, dar suficient de clară pentru a afla din primele pagini cine vorbește și a cunoaște, în continuare, care este esența dramei.

Drama iese din fervoarea cu care niște indivizi inzeștrați, ratînd în planul vieții, ratează și în artă. Val, sculptor, Tudor Frățilă, gazetar și prozator, Olga, femeie pasională și inteligentă speculativă, eșuează dintr-o prea mare vitalitate interioară și neputința de a trece de la statură (capul) Olgiei, femeie stranie pe care iubeste și de care va fi părăsit încă din prima noapte, după o plimbare prin parcurile orașului. Statuia se sparge și celelalte proiecte (un complex de volume simbolizînd **Speranța**) sint abandonate. Val se îneca (se sinucide?) în Delta unde

se refugiasse pentru a pedepsi o ezitare (a sa) și o trădare (a femeii). De la el rămîne, păstrat cu grijă de gazetarul Tudor (mariorul), un mesaj într-o limbă inaccesibilă: babiloniană. Mesajul unei sensibilități superioare și a unei inteligențe care n-au aflat (sau au fost împiedicate să afle) calea spre realizare. Numai prietenia (Tudor) și iubirea (Olga) pot desface într-o oarecare măsură secretul acestor cuvinte scrise, apoi, pe nisipul umărului polișt, Olga este presimțirea catastrofei și provocarea, din incomștientă sau disperare, un șir de drame. Ratează moartea, așa cum ratează — cu ardore — în viață. Ea fuge de Val, fuge și de Sandru și cedează, din silă, lui Constantin. Scena căderii el este de mare subtilitate psihologică. Bărbatul este un escroc, sentimental și nu ascunde acest fapt. „Sint o victimă a eternului feminin” se martirizează el și roagă cu lacrimi în ochi pe femeia din fața lui să-i facă fatul de a nu se îndrăgosti: „Te rog frumos, dacă vrei îți cad în genunchi (...) să nu te îndrăgostesc de mine”. Constantin iubește Olga, este reprimat în patul conjugal, Sandru, sotul, dă cu mîna peste... același Constantin, așezat în calea tuturor. Seducătorul are o bogată biografie în spațiu și un fir al ei duc, pe o cale colaterală, la Tudor Frățilă, prietenul lui Val. Urmărind acest fir, romanul se complică, apar personaje noi și întâmplări vechi. Acțiunea se mișcă pentru oarecare vreme, în Iașul studentesc din anii '50, unde dăm, din nou peste inevitabilul Constantin. Tudor Frățilă, mariorul păgubos, iubise o colegă, Diana Dălăiu, căzută în mrejele lui Constantin. După trei ani, Tudor revine pe Diana, despărțită între timp de fatul seducător, și vechiul sentiment revine. O altă fatalitate, de ordin social, împiedică însă brăt și această iubire. Pentru că scrisese un articol curajos, gazetarul Tudor Frățilă este eliminat din redacție de dogmatica Stoicescu și dat, în cele din urmă, sub false acuzații, în mînă autorităților. După Val, Tudor este al doilea dintre care cade. Centrul de greutate al romanului se deplasează de aici înainte spre destinul acestui tînar incapabil să accepte „festivismul” în literatură și ipocrizia în viață. Minte ascuțită din urmă, Tudor devine, fără voia lui, mariorul (și victima) unei generații ce are de înfruntat conformismul spiritelor dogmatice. Foarte vîl, sub raport literar, paginile despre mentalitatea unei epoci, reprezentate, între alții, de Sandru, eternul director, Sandru crede că artiștii sint niște paraziți și dacă ei nu mai înnebunesc azi (sintem în 1957) aceasta se datorază faptului că artiștii — explică el — „o duc prea bine. (...) Toți sint grași și roșcovani și atit de sănătoși la minte încit nu uită să ceară mereu să li se mărească tariful”.

Roșcovanii dau însă semne de angoasă. Un poet, Mitache, suferă de delirul persecuției și, într-un moment de criză, vrea să strîngă de git pe prietenul său, Tudor Frățilă. Tudor însuși are nervi „cu clopoței” (notează prozatorul) și se gîndește des la moarte. Atacat de psihopat, el nu opune nici o rezistență, fără voia lui, mariorul (și victima) unei generații ce are de înfruntat conformismul spiritelor dogmatice. Foarte vîl, sub raport literar, paginile despre mentalitatea unei epoci, reprezentate, între alții, de Sandru, eternul director, Sandru crede că artiștii sint niște paraziți și dacă ei nu mai înnebunesc azi (sintem în 1957) aceasta se datorază faptului că artiștii — explică el — „o duc prea bine. (...) Toți sint grași și roșcovani și atit de sănătoși la minte încit nu uită să ceară mereu să li se mărească tariful”.

Sarcasticul este arma lor de apărare. Revolta lui Val și a lui Tudor ia forma ironiei violente și a paradoxului. Într-o epocă în care și „dumnezeu depinde de contemporanii săi”, personajele lui Marin Sorescu fac tot ce pot pentru a rupe relațiile utile și a scandaliza spiritele pioase. Prozatorul, construind astfel de naturi spirituale, este în largul lui. Toate personajele din **Trei dinți din față** fac spirite și iau peste picior pe indivizii învesat mediorii și răi, ca Sandru. Există chiar un abuz de speculație în vorbirea personajelor și, de la un punct, subtilitatea nu mai pot fi urmărite. Val, Tudor, Adrian (ziarist ca Tudor), Olga sint mereu în vervă și,

Eugen Simion

Continuare în pag. a 6-a

teatru

Săptămîna teatrului scurt...

...la a doua ediție, vine să amplifice o stare de spirit postulată cu generozitate o dată cu fiecare nouă întinire festivalieră. Dar fără îndoială că pentru cronicar surprizele nu sint (sau nu trebuie să fie) definitive. Întrebările rămîn. Ele au constituit de altfel substanța acestei „Săptămîni” inițiată la Teatrul de Stat din Oradea. Aceasta deoarece caracterul experimental propriu teatrului scurt, ca formă esențializată de artă, este în contradicție cu afirmările pedestre, comode și vulgarizatoare care își caută refugiu sub masca bunului simț, dar și cu experimentalismul superfluu. Problematice acut adăugă un plus de specificitate. Insa adesea, de la text la spectacol, distanța creează un puternic recul, tot asa cum spectacolele meritonii bazate pe texte insignifiante nu pot depăși limita medie a interesului, circumscrisă de simplul pre-text. În cuvîntul participantilor la dezbateri s-a făcut remarcată și atenția pentru opțiunea repertorială, nu întotdeauna la îndemina creatorilor. Totodată s-a relevat și o anume indiferență a instituțiilor de cultură în raport cu productivitatea mediocra, ale căror mostre au afectat din nefericire și festivalul actual. Din exemplele aflate într-o flagrantă opacitate estetică, străine oricăror criterii valorice, cel mai des citat a fost dramatizarea actorului Mihai-Doru Atanasiu de la Teatrul „G. Bacovia” din Bacău, „Flo” pentru mai tîrziu, urmat îndeaproape de spectacolul Teatrului de Stat din Reșița intitulat „El și ea... ea și el”

și purtînd subtitlul (! ?)... „Conu Leonida fată cu reacțiunea”, o intolerabilă disoluție a sensurilor piesei lui I. L. Caragiale. În fapt, relativitatea etarbizării este numai aparentă, ea neexprimînd un punct de vedere preferențial. La polul opus, judecata juriului s-a pronunțat în favoarea spectacolului „Occisio Gregorii în Moldavia Vodae tragedice expressa” (primul text de teatru românesc) pus în scenă la Oradea de regizorul Ion Olteanu, care a obținut Marele Premiu al „Săptămîni” teatrului scurt”. Premiul al II-lea a fost acordat spectacolului „O sîrbătoare princiară” de Teodor Mazilu, în regia lui Mircea Cornișteanu (Teatrul Național Craiova), iar premiul al III-lea a revenit montării piesei „In ceasul al 13-lea” de Dumitru Solomon (Teatrul „G. Bacovia”), rezirozarea Letiția Pona fiind incununată cu premiul pentru regie. Pentru excelența contribuției plastice la spectacolul „O sîrbătoare princiară”. Ion Dogar Marinescu a primit premiul pentru scenografie. Premiul de interpretare au fost conferite actrițelor Gilda Marinescu, Kiss-Török Ildikó, Agata Nicolau și Irina Mazanitis. Pentru formula originală a spectacolului „Strada iubirii” regizorul Al. Tocilescu a obținut Diploma specială a juriului. Prin ceea ce si-a propus, dar și prin realizări, „Săptămîna” de la Oradea a devenit pregnantă confirmări.

Valentin Dumitrescu

film

Tirzia iluminare

Filmul **Urgia** înregistrează o adevărată performanță prin calitatea imaginilor, fiecare secvență aducînd o altă uluitoare tratare de culoare, o altă extraordinară compoziție de planuri, unghiuri, umbră și lumină. Pelicula e atit de frumoasă, de armonioasă, de rafinat lucrată încit asistăm la derularea unei culegeri de „imagini memorabile”, demne de o antologie a sceneilor de film. Culoarele Bucovinei vin să tîlmăcească filmic toate splendorile acestui pîmînt românesc, căpătîi miraculos expresive, alături de care negrul de cărbune și albul de var sint mereu chemare sau silpi, cadre care organizează magistral spațiul peliculei. Există citeva scene de o asemenie frumusețe ca ele se prelungește pe retină de-a lungul secvențelor următoare, atențind atenția pentru desfășurarea filmului propriu-zis. Iar imaginea finală este una dintre cele mai frumoase scene finale de film pe care am văzut-o de la **Blow-up** pînă acum. Gheorghe Voicu este artist, artist adevărat, dăruit cu simțul culorii și al proporției, nu numai un excelent operator de film. Imaginea asigură acestu film longevitate în valoare, la fel și partitura muzicală semnată de Adrian Enescu, compozitor cu puternică aprență proprie, strălucit în selectarea motivelor folclorice și transcrierea lor în discursuri melodice (interpretatează Sofia Vicoaveanu). Războiul și urmele lăuate de el sint o urgie pe capul oamenilor — temă frecventă în cinematografia mondială (remarcabila carte **Filmul și armele**, semnată de Manuella Gheorghiu o demonstrează), nemiloasă și atroce, asemenea calamităților naturale. Povestea acestui film (scenariul: Fl. N.

Năstase) ne aduce în fața ochilor urgia care s-a abătut asupra lui Victor, bărbat în toată firea, sot al Catrinei și tată al lui Mihai, urgia care s-a abătut asupra unui sat sucevean prin cel de al doilea război mondial. Asupra războiului se „filosofează” de citeva ori în film, eroii o fac cu amărăciune și decență, cu multă remanentă. Regia (Andrei Blaier și Iosif Demian) abordează permanent flashback-uri, conducînd acțiunea pe două planuri la fel de încărcate emoțional. Dar cazul claustrului Victor s-ar fi impus a fi mai profund investigat, chiar dacă „iluminarea” din final (care intervine ca o poantă) încearcă o motivare. Personajul fascinant nu reușește să fie Victor (Gheorghe Zorzi) e bine retribuit în rol și se achită curat de el) și Catrina, sotia lui (Luiza Oroș — interpretă excelentă, minunat aleasă, cu o prezentă cinematografică demnă de aplauze) o personalitate viguroasă, virilă, dublată de puterea feminină a supunerii în fața dorinței și hotărîrii bărbatului, a fidelității indiscutabile pentru care timpul nu contează. Atmosfera satului românesc din nordul țării, obiecturii și pitoresce, sint surprinse cu migală și redacte cu impresionant verosimil (caz rar, căci de obicei se cade într-un șablon operetist). Numeroase episoade ar putea fi considerate scene „tari”. Dar dramatismul răscolitor lipsește acestui film, în ciuda aglomerării de **intîmplări dramatice** la care asistăm. Belșugul de calități estetice tînde a se armoniza cu drama înfășisată, a ajuta deslușirii sufletului omului.

Corina Cristea

televiziune

Secvențe

● Reluate mereu în rețeaua cinematografică sau pe micul ecran, filmele genialului Charlot continuă să incinte generațiile și să le pună întrebări. Ce putere secretă, ce har neapomenit le împing deasupra și le scot din uitare ? Oriet ar părea de ciudat, filmele lui Chaplin nu îmbrătrinesc nici măcar cu o secundă. Furtunile de ris și furtunile de tristețe din filmele sale, satira și sarcasmul, ascuțite ca tășul de sabie, își păstrează intacte forța și prospețimea, pe care le simțim radiind, cu toată distanța în timp care ne separă de epoca mereu tinărului Charlie. Dictatorul, filmul difuzat săptămîna trecută rămîne un film genial, o satiră politică inegalabilă. Și să ne gîndim la perioada în care a fost realizat. Este filmul în care, cu toată abundența de situații comice, de gaguri, Charlie joacă cu o profundă seriozitate și chiar cu o anumită crispare, am putea spune. Satirizînd fascismul, ridiculizîndu-l pînă la grotesc, Chaplin pare a ne avertiza tot timpul că de această dată trebuie să ridem ceva mai puțin și că avem în fața noastră povestea (ilustrată în datele sale cele mai semnificative și mai brutale) unei perioade nefaste din istoria omenirii, astfel că de-a lungul filmului secvențele sint în așa fel alternate, încit hotobul nostru de ris, abia dezlănțuit, trebuie să

se retragă și să înghețe la amintirea fascismului și a urmărilor lui. Pe alocuri mesajul satiric al filmului atinge sublimul: să ne amintim de scena în care dictatorul Hynkel face echilibristică cu balonul-glob pîmîntesc, ilustrare perfectă a infantilismului tembel al dictatorului care a aruncat omenia în marea conflagrație. ● Un nou serial, „Familia Palliser” confirmă încă o dată nivelul profesionalism al producătorilor britanici. Cronică de societate și poveste de dragoste, serialul realizat cu acuratețe deosebită amintesc de „Forsyte Saga”. Inundat de o lumină neobișnuit de pură, serialul gravitează, cel puțin deocamdată, în jurul ființei valoroase a Ladyei Glencora (Susan Hampshire). ● Foarte reușită versiunea T.V. a piesei „Doctor în filosofie” de Branislav Nușici, în adaptarea și regia lui Matei Alexandru, cu o distribuție în care se remarcă: Marian Hudac (unul din cele mai bune roluri ale sale), Valeria Gagialov, George Mihăiță (un rol cu aplecabile subtilități), Mihai Dinvalde (remarcabilă apariție a acestui actor tinăr), Ioana Crăciunescu (o acțiță care ar trebui să fie distribuită mai mult), Mihai Fotino, Ilina Tomoroaveanu, Ileana Stana Ionescu și Tamara Bucuceanu.

Mircea Florin Sandru

GRIGORE HAGIU

fantastica pădure

despre războiul cel mai scurt cu putință

nu din amintire
nu cu singele
nici cu nervii și oasele
acum se scrie cu toți străbunii
cu toate jertfele neamului meu viitoare
cu pământul de unde cindva m-am născut
cu primul meu țipăt zvirilit către astre
toamna prin el să se-mprăștiie-n lume
cu o casă
cu o rădăcină de măr
cu un fulger albastru
cu o cimpie izbită de vis

mă doare orașul
aripa lui locuită,
cu grele fantasme
un trosnet infundat din adincime
mai apăsător și înspălmîntător decît
o rupere brutală de vertebre
tot stărul cu încăpăținare-n mine
se scurge-n tresărire degetelor mele
oriunde-aș fi
mă zviriolesc și-mpestrîțez
cu lînil locu
ascuțit al forței oarbe

idoli primitivi
de lut bălos
cuvintele se-nștră
nu mă mai rabdă respirația grăbită
nu mă mai rabdă inima facindu-și loc
invînșindu-mi coastele și pleptul
nu mă mai rabdă învîrtirea
pe gravitație spasmodic strînsă
despre războiul
cel mai scurt cu putință
cu cele mai grele pierderi
mărturisite condiția umană

atunci era începutul miracolului semnului

o boală uitată
o rană închisă
cutremurul din copilărie
timpul și anul și luna și ora
și trăsnetoarea secundă mi le-au reamintit
carne și oase și singe și seve de-atunci
trupului fără-ncltare am supt
mult mai puternic să simtă în el izbîtura
însuși pământul sătul
de iarba și frunzele pomilor
numai greutate curată
a fost să-și împlinesc sinele

dar unde s-au dus
preafericitele zile
spornic împletindu-și ultiarea
în ce adincimi de celule necercetate
lumina nelumească-a nopții și-a depus
otrava ei zbătîndu-se tăcut spre luna plină
și-n ce-ascunzișuri sufletul mai fuge încă
pe urma lui cu două coșuri lungi de casă dărîmate
subt care arbori
mai reinviu copilărie
cu somnul aburindu-și trena
de-a curmezîșul scărîrilor de lemn

atunci era neștiința
atunci era începutul

miracolul semnului
maica ce tinără doamne ce tinără încă
din pat smulgîndu-te cu tot cu vise
din rădăcinile cearșafurilor albe
afară în grădină să te scoată la liman
cu brațele-mpletindu-ți cald marsupiu
în prag de iarnă
în grozava noapte
lipit de pintecele ei
cum începea să-ți lumineze capul

ce vuiet se vorbise acolo sus în vasta-mpărăție

pădurile au stat
în pacea lor eternă
în puritatea lipselor de rază
fintini închiplau pe culme luminisurile
arar cu capete de căprioară pietruite
și-n sanctuarul dacic
trezit din amorțeală iar
un fum subțire înălțase-altarul îngropat
mireasma de rășină
mai purta în înălțime
o vară de fantasmă
uscată secetoasă

și s-au cutremurat
în ele inele
tulpinile de brad
securile izbînd în carnea moale
se auziră pină-n leneș țărîm de mare
și fierăstraiele scilpiră scurt lumina
de linie ferată împlintată-n noapte
țapinele se-nerucișară peste jgheaburi
și cum se innegrise tot pământul
în rădăcinile-ncordate
puteai să știi ce foame bîntuie
ce sete grea de minereu de fier

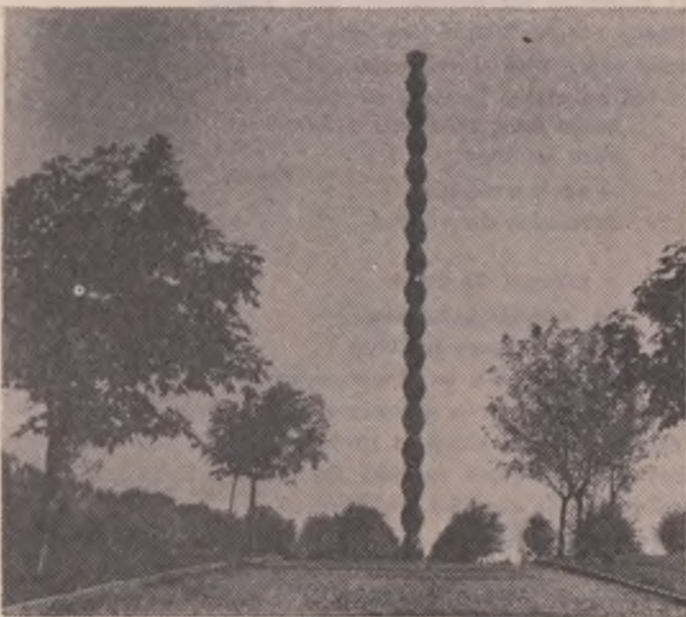
aproape-nțelegeam
ce vuiet se vorbise
acolo sus în vasta-mpărăție
și cum cuprînsă-n de sine răritura
și cum țineau în ceruri instelarea
și cum se pregăteau de luptă
pădurile de brad spre vale-și răbufniră
preaplînul impietritului lor singe
acord prelung și rupere năpraznică
livid de parcă te-ai scula de dimineață
cu o biserică pictată
sfărîmată-n brațe

să potolim încă o dată infernului puterile

și se cutremurată toate
secunde cit o viață
cit o moarte
o lună aspră și greoasă
și bulbucată-n ochi de șarpe
de-aproape neîngăduit de-aproape ne privise
smulgînd din lucrurile-nsuflețite
un fel de spumă grea de fier
lumina tare
înghețînd albastră
se răspîndise azvirilită-n aer
de-a dreptul din pământ

ne-a transformat în saci
plini de monede
zgîlțitura eruntă
mai repede știind ce se întimplă
din măruntaie-le-i fierbinți
un urlet înmîit eliberă termocentrala
omenește răspunzîndu-i
trosnetului sec de blocuri prăbușite
spre cimpuri explodat
norul de praf
în fugă șterse lacul
scoțîndu-i mortăciunile la mal

priveliștile-nchipuiră
intrate una-ntr-alta
o stranie sculptură
se-apropiase amenințătoare zarea
era un timp din altă lume
și spațiu-n orice arbore prinsese crengi
și mă țineam de mărul din grădină
și se ținea și el rugîndu-se de mine
ne împletisem vinele
și viețile și rădăcinile
să astupăm încăodată
infernului puterile

din vetrele pădurilor exodul arborilor și-ncepuse

din leagănul munților
din vetrele pădurilor
exodul arborilor și-ncepuse
demult culcați în iarbă zeli arbori
un zeu cu mult mai mare preamăriseră
alunecau acum asemeni fluviilor către mare
pe drumurile înclinate către șesuri către sate
pe linii lungi ferate către alburile orașe
mireasmă de zăpadă
și ceruri instelate
laolaltă strînse
în containerele lor de lemn
stîlpi de plute
coloane pentru catedrale
berbeci puternici de asediu
distanțele în grabă le-nghițiră
și-n chip de punți legănătoare-n mers
ori funii groase și-mpletite și bătute-n apă
legară-orașele de munți
mulțimea seculară-a trunchiurilor mari de brazi
pe la răsuciri
sta cite unul pogorit
să nu se uite drumul înapoi
spre veșnic viile păduri

grămezi de bulumaci
necătrăniți prin curțile
depozitelor mărginașe
fintini din care au rămas numai pereții
schelete de biserici începute dar mutate
pe haosul din adincime își turnară greutatea
să-i taie vinele să-i sece răsuflarea
înstăpînînd în noi și-n ziduri temelile
numai din cînd în cînd
scoteau un valer aspru liniștit
acolo unde-amenința și apăsarea
în capetele albe să-i despice

doar singele se mai aude în marea depărtare

tăcere colosală
tăcere suspendată
cînd tace chiar materia întreagă
se dereglează pasul mersul scopul
nu mai ajungi acolo unde ți-ai propus
și ținta e uitată înainte de-a alege
stau într-un singur miez de pistol
știutele de altădată puncte cardinale
doar singele se mai aude
în marea depărtare
izbîndu-se de vinele
primelor animale

peste cupole peste arbori
și peste străzi și lacuri
s-a întunecat
a dispărut în orizonturile joase de pământ
și aura în care-o clipă s-au înveșmîntat
clădirile-nsemnate de năvala din adincuri
cămășă albă răstîgnită sus pe-o balustradă
e o făptură omenească proiectată-n fier direct din somn
la ce jertfire și la ce ospăț
de carne arsă și zdrobită
își mai dădură întîlnire
cățelele pămîntului

se face ziuă
cum s-ar scurge limfa
din toți bolnavii lumii
și-n cheiul dimboviței și pe trotuarele înalte
stau morții crincen parcă de vinzare
și trebuie de-aproape pe cel drag să-l recunoști
să i te uiți în fața vinătă din care niciodată
culoarea ei cea mai urîtă luna n-o să-și mai retragă
direct pe piatră
cu trupurile sfîrtocate
îmbălsămate-n varuri cenușii
un cimitir cu morții toți afară

deasupra orașului păsări fantomatice

călătorește greu
de pe altă planetă
lumina
trec pe orizont uneori dar ne ocolesc
stadioane cu mii de torțe aprinse
în golurile cele mai aseuse
cenușa-și face cuib de urnă
de-un veac la stele nimeni nu s-a mai uitat
vărosul praf
la toți ne pune
un fel de mască
de armură translucidă

deasupra orașului
păsări fantomatice
își fac lecția de anatomie
în interiorul clădirilor dărîmate
aștepți cu nerăbdare să se schimbe decorul
dar el nu se mai schimbă
pe dezgolitele vertebre de canalizare
uscata se cojește cade p'nă și rugina
în caturile suspendate
deschise fără de pereți murdare
aștepți la noapte să se reîntoarcă
făpturi cu-aripi de lilieci

simți vîntul
înfășurat din nou
înveșmîntat în frunza viitoare
un singe al noroaielor de dedesubt
cișmeaua publică pe lucii pietre varsă
o uriașă lespede s-a tras în fugă parcă
de peste oamenii ce tot furnică-n gropi
să-ndrepte țevi ori oase rupte strimbe arse
alunecă mașinile
cu-ncltineală reculeasă
cu un rest de vlagă
din energia descărcată

la marginile-orășului legate printr-un straniu lanț

mormane de moloz
imprăștiate zilnic
la periferii
numai șoselele au loc să mai intre
și liniile ferate pînă la noi
cu un inel de mireasmă de pilne
orizontul ne înconjoară blind
în ripi galbene îndepărtate foamea adoarme
dimineața imi par
pe tulpinile lor
crengile pomilor
proaspăt sudate

la marginile-orășului
legate printr-un straniu lanț
se sapă gropile comune
și urcă valul de pămînt
un zid străbun de apărare și de luptă
sortit să-nfrunte apele și focul
virtutele izbînd la porți cu vite sufocate
fantasma unor nevăzute năvăliri barbare
de-nșelăciuni
de infiltrări perfide
pe subț lutul moale impietriți
ne apără chiar morții noștri

și parcă nu mai plouă
pe capetele albe a doi cal
ci pe-o biserică uitată în cîmpie
am adunat ce s-a putut din cei zdrobiți
fărîmă cu fărîmă-am adunat din cei necunoscuți
și din mai mulți cu desnađejde incropirăm cite unul
și-am îngropat și fier și lemn și piatră
purtînd o cit de slabă urmă omenească
aceștia nu sint morții
aceștia-s chiar durerea
și urlatul durerii
neamului meu

neliniștea dospește-n tine cea care-ar vrea să știe

cum a venit
nimeni nu știe
cu destulă siguranță
dar ea a fost acolo
teribilă-n iuțeala ei neomenească
și împărțindu-se cu sumbră dărnicie
fugînd mai repede decît le-albise părul
celor loviți cu valul ei năpraznic de moloz
subț gheara ei
metalic strînsă
cei prinși în înclăstare
mai respirară încă

și adunați în jurul mesei
văzură deodată
cum capetele li se-nvinețesc
dar cum să poată să-și mai spună morții
ce li se-ntîmplă-n chiar secunda morții lor
și cum erau în stare să se mai prevină
cînd gesturile le incremeniseră-n eternitate
cînd încă viu le îngheț și albul ochilor
nu mai puteau fi puși alături
cum nu mai poți să readuni
făptura prafului de pușcă
în care fulgerul a detunat

și cum să mai cobori
în adîncimea lor
numai de ei știută
chiar visul ce te-nghesuie în delirante nopți
și-ți imprumută obsesiv întotdeauna
o altă nouă stranie identitate
de pragul cel de netrecut se sfarmă
și pui de nasăre căzut golaș din culb te lasă
neliniștea dospește-n tine totuși
cea care-ar vrea să știe
cea fără gust și fără de miros
mai tare decît orice drojdie de piine

cei exersați cei știutori

cei exersați
cei știutori
într-ale morții
ei care-s inimă de-a pururi în tot trupul
și stau în sfera magică ocrotitoare
în tot ce este întuneric de pretutindeni
călătorînd și însemnînd primeidia cu semne
privind orin viziere de scafandru neîngăduitul
alte-s privelistile
pentru fiecare
aceleași drumuri
și peste limite ne leagă

cei care știu
să se petreacă
în însăși taina lumii
și grei de-acel miracol repetat
încearcă să traducă lucrurile în cuvinte
atoateștiutori naivi înșelători și înșelați
de mil de ani pe-o tablă de metal tot încercînd
o floare rosie să-nruciezeze cu otrava
un șir prelung
de oameni aplecați în față
din care-i lipsă-ntotdeauna
și primul dar și ultimul

cei ocolii
de moartea-ntîmplătoare
și comodă
supuși unei secunde decît viața mult mai lungă
și scuturați din ei să plece fluviile toate
toți arborii pădurii însemnați cu focul rece
stau dincolo de praguri și în noi imaculată înflorire
neîmplinirea trecerii și împlinirea ei să ne învețe
poetilor
cenușa cu adevărat
nu le-a găsit-o nimeni
niciodată

ce imperfectă încă mașină mai sîntem și noi

semne au fost
dar cine să le prindă
sensul lor ascuns
prin pivnițe cartofii mari cit capul de copil
tîrindu-se la uși bezmetice incolțiră
căldările de zinc scoteau o apă incropită din fîntină
cele din cîmp de lemn își lepădară mușchiul
prin aer inclinate-ncet spre sud
plecau aiurea cîinii
de gît cu lanțurile grele
în gări pustii
sărea în aer cite-o lampă

ce simțuri indecise
ce imperfectă încă
mașină mai sîntem și noi
cumva s-o fi destăinuit pămîntul nouă
ceva din neînchipuita lui de grea povară
ne-o fi transmis în serii cu mult prea liniștite
ne-o fi întors vreun nerv de-alarmă
în grabă confundîndu-l cu lumina
dar chiar atunci dormeam
cocoloșiți cu toți într-un burduf
urzit din peticele smulse
de pe ochii orbilor

luna trăsese
din palma-ntredeschisă
o cochilă de rac gelatinos
abia te întorceai o clipă spatele
abia te strecurai prin strîmte porți în vis
și șobolanii și porneau să-și rime prada
îți și săreau în albul penelor de porumbel
mai lacomi și descumpăniți decît oricînd
muzica inimii noastre
nu s-a schimbat din pricina lor
descintecele noastre n-au tăiat
scintele de grosul dinamitel

spre-o țintă urmărită știută de origini

vălmășag de gînduri
o turbure-nșăllare
de prezentimente
și-un gînd cu mult mai puternic decît gîndul
și-un presentiment cu mult mai puternic
decît toate presentimentele laolaltă
însuși trupul pornit să se afle
acolo unde trebuia să fie
tresare singele
cătrec polul pămîntului
cel mutat cu greutatea
în centrul vetrei noastre

cum ai porni
spre-o țintă urmărită
știută de origini
și nu se înnegrișe chipul nimănu
nici cit își face inserarea loc
în putpa mărului izbită de pămînt
nici cit se saltă și-aburește fumul
arareori pe-ogînda uriașilor magneți
cine-ar putea alcătui
cu pașnice lumini mutate
sublima hartă-a sufletelor noastre
adunate sprîjin vieții

unde există oameni
pe pămînt sau alte
îndepărtate astre
suoarea spaimii una e nepuțincoasă
și alta podidindu-te fierbinte arzătoare a-ncordării
pe sfîncii de moloz se-naintează pas cu pas
li se desdoale-ncet grozavele tentacule și vine
a fost găsit răspunsul la-ntrebare
cei încă-n viață
sînt scoși încăodată
la lumina zilei
din peșterile ancestrale

ramura de brad emblemă veche

mi-era dor de păduri
de păduri de-nălțime
din creierul munților
de vuirile poate sumbre dar nemuritoare
de tulpinile lor hrănite cu albe zăpezi
șepene veșnic instelărilor toate
suite către ploii și coborînd către izvoare
în vâl cu cite-o lacrimă de minăstire
acolo doar mai poți vedea
cum se abat
și se inseninează
furtunile de vulturi

o ramură de brad
în nopțile întunecoase
îmi strălucea pe trup
și orice tăietură-n os și carne orice rană
legată-n copci de-a dreapta și de-a stînga
fragilă linie cu zimți și închinată vieții
închipuita o sfîntă ramură de brad
fosforescența cosmică pulsîndu-și
adu-ți aminte
dacă nu chiar tatăl tău
cu înfinită dragoste și-a însemnat-o
încă din copilărie

ramura de brad
emblemă veche
și-a vieții și a morții
zeul venea purtînd-o lin în mina stîngă
în mina care-i fructul inimii
și deslegînd izvoarele fecundității
el nici pe morți nu se-ndura să-i uite
îi rămurea încet pentru odihnă și-nșănătoșire
cine mai știe
să-și amintească iar
oricînd visează
copleșitoarele păduri

aici ne naștem iar și nu ne mai retragem

și deodată
crescu în tot orașul
surda-mpotrivire
intii venîră trunchiurile mari de brazi
din camioane pe-ntuneric descărcate
pe brațe duse în tăcere-adîncă
și silvuite-aproape de primejdii
să fie la-ndemina minții agere și chibzuite
pe urmă începură să se-nalțe
să sprîjine coloșii
descumpăniți de piatră
cariatide vechi de lemn

o uriașă mină
la lumina zilei
o fantastică pădure
un codru viu în împletire salvatoare
și fără de coroane și de rădăcini
cu multele-i coloane numai drepte luți
vestind cu glas de om și de zăpadă-nvirtejită
acolo unde copleșește greutatea stăpînînd-o
născuți aici retrași aici
să nu ne surpe valul barbariei
aici ne naștem iar
și nu ne mai retragem

legate-alături
cu capiteluri simple
pe tălpici de scinduri
tulpinile de brad își ocupară locul
în vasta rînduială a fantasticei păduri
trezînd îndeminarea ce zăcea în noi de mil de ani
și-acuma răsufia din nou la suprafață cu putere
strîndînd încheieturile acestei lumi leșită din țîșini
și-n prima noapte
mai liniștită parcă
miresmele de brad rătăcitoare
căzură lin peste oraș

subț ocrotirea-naltă a lemnului de brad

de-atîta lemn de brad
se-nzdrăvenise piatra
văzduhul se purificase
mergeam de-o poticnire scurtă aspră
la stînga și la dreapta și în mine scuturat
se potolise valul dar mai rămînea mișcarea
prin presimțite neguroase cartiere mărginașe
lua apă înclinată-n cîmpuri cite-o stradă cu salcîmi
trosnea fantastica pădure
vuiiau pilonii ei legați
pe-o plută ne găseam
ori pe-o corabie imensă

și cită piatră
pentru cite piramide
în pîntecule-i alb și sunător
alunecam visînd prin ordinea stelară
ne cumpăneam din nou cu luna fără teamă
etern scilpea în nevăzuta sare-a mării singele
mormăiturile de flară înjunghiată în adîncuri
se ofileau nemaicîntînd cristalele din candelabre
mai luminau în întuneric
străpunse de-acea vagă
primejdioasă însă flacăra albastră
doar șirele spinărilor

am stat
subț ocrotirea-naltă
a lemnului de brad
ne-am lepădat de șarpele cel sumbru
de vipera aceea tremurînd în spasmi morții
de vulturul acela numai trup rămas lingă buluc
de-acea cădere apăsînd greșos din ceafă
să-ți schimbe miinile în labe scurte la pămînt
cit timp a trebuit să stăm
în lemnele fantasticei păduri
din noi să se descare
tremurăturile infricoșate

în miezul amintirilor cele dintii

minunea bradului
prin transparența gerului
în diminețile de anul nou
îl aduceau feciorii de la mari distanțe
iertare bradule spuseseși tăindu-ți fără grabă
te hărăzim belșugului nu morții
și tras de șase bol pe plug intra în curte
în dulcea lărmuială-a sărbătorii
mireasma ramurilor lui
se incrusta-n zăpadă
făcea un cerc în jurul casei
curat subț stelele-nghete

și mai adine
în miezul amintirilor
cele dintii
mama trecînd încet dintr-o odaie-nt-alta
arînd rășina molcomă de brad

in conurile lungi de coajă răsucită amăruie
tăciunile se-ncețoșo unduitor prin casă
aroma imbiba tavanele inalte
purificări neinvățate
moștenite din părinți
să-și odihnească somnul
imaculatele aripi

redeșteptate se-ntrupară
miresmele pădurii
miresmele de brad
esențe tari orașul impregnându-l în tăcere
izgonind mirosul rece de formol
în transparența-nfărițoare inmutate
obiectele ființele imune deveniră în întregul lor
cu o peliculă subțire de cristal unduitor acoperite
din cind în cind
evaporindu-se-n văzduh
mai prefăcea-n cenușă boala
vreun drug de la balcoanele de fier

deci închinare brazilor și bradului

ce mai înseamnă
să fi de nelubire
cutreerat și bintuit
ce poate să mai spună
durerea la toplită în durerea celorlalți
speranța la neimplinită
în implinirea-ntru speranță și nădejde-a celorlalți
stăm împărțiți din nou în două lumi distincte
și dacă am trecut de-n curmezisul
un fluviu mare și întunecat
de bună seamă apa lui
murea de praf de aur

deci închinare
fantasticele păduri
brazilor și bradului
de orice spalmă să se lepede făptura
în suflet să se simtă bine iarăși trupul
cel dragi întotdeauna să ne fie dragi
din adevăr să facem plina cea de toate zilele
să plingem doar cu fruntea-neorontată de sudoare
semn de primire
de încuviințare
se-nfloră la rădăcină
singele vărsat

de mi-ar fi fost la îndemână
de mi-ar fi fost pe-aproape
te închinam cu altfel bradule
cu arcu și săgețile de corn și fier uscat
rămân în crăpăturile de cremene după incendiu
și cu topoarele și lăncile de bronz
purtate-n scurte răcoroase tei de piele
și cu balanțele de măsurat pepite-n munți
dar n-am decit această inimă
purific-o învrednicește-o
bătăia ei în nopți senine să se-audă
călătorind spre soarele de andezit

și în chenarul porții miresele tăcute

subt aceste portale
în aceste catedrale
de lemn mirositor de brad
un voal de-o transparență orbitoare
o năluca nedesprinsă încă bine
cu toate formele din magma visului
adie se respiră se alege
primăvară-n golurile inserate
parcă m-am întâlnit pe-o stradă
cu o magnolie-nflorită
șinută de o umbră
în căușul palmelor

și în chenarul porții
miresele tăcute
mirate-n adorare
se tulburară-n sine fantasticele schelării de lemn
albiră-n trunchiuri de povara dulce închinată
să fie rodnic pururi pintecul femellor
inseninat să nască de cealaltă parte-a chinului
să le-nsofească venic viuetul semeț de brazii
flutere tulnice
glăsuiră-n pământ și văzduh
în orga imensă de brad respira
un cer instelat

alunecare lină
pe valurile de pământ
în noaptea bătucită
aveau din ce în ce mai slabă căutare
nu mai erau cerute felinarele din capete de ciini
la zidurile mari și transformate-n pinze
mai bine decit ziua toată viața se vedea
tăcere-n lăzile cu sare și în vasele de apă
drept virf corăbiei
am îndrăznit
o clipă numai
să-mi pun capul

se auzea doar iedera în raza de luceafăr

rădăcină neclintită
și rampă de lansare
șafodajul greu de lemn
fixat la mari distanțe-n profunzime
pământul în înalțuri mai lăsa să-l scape
numai grădiniile-ntr-o seară înflorite
și uneori bătea o clipă-a nopții
cînd ne părea cu-nțreg orașul să zburăm
cum stai în pragul ușii
pe lespeda terasei strălucind
nu-ți deschela cămașa mult prea tare
să nu-ți alunge vintul casa

au ars în sobe
ultimii tăciuni de brad
ii pun la pomi de rod părinții
aduceți toți copiii noștri
subt streășina fantasticei păduri
să se pătrundă de puterile din temelii
văzduhul limpezit de stele să-l iubească-ntotdeauna
cînta în trunchiuri cumînțenia pămîntului
în albele cîntare
se cumpăniră nounăscuții
cu floarea izbucnită
din cel mai tinăr măr sălbatic

se auzea doar iedera
în raza de luceafăr
sudind pe crăpătură pietrele
dormea de trup mult mai departe visul
și vetre de nisip topit găseam în zori prin văgăuni
se destrămară și-acei oaspeți nepoștiți
în loc de capete cu ceasuri înfășate-n pinză groasă
din cilii leșea oțelul proaspăt retopit
oglindea mult prea liniștită
tulburată uneori
înflorată-n os de țipătul
străvechi de luptă

prin umbra care-o lasă în rotire trunchiurile porții

stau stîlpil grei de brad
doi cite doi legați
oricum ar fi să-l iei
apleacă-te-n tăcere și îngindurat în fața
acestor simple cruci îngemănate
cum ai sădi-n pămîntul afinat un pom
sau însemnînd un loc te-ai și-ndemna să-l sapi
de o fîntină de o casă de o minăstire
e semnul nostru
pentru cei plecați
prin umbra care-o lasă în rotire
trunchiurile porții

cu de la sine forță poate
fantastica lucrare
s-a alcătuit astfel
ce tragică și nemaiîntîlnită
și greoaie pomenire
ce delirante cruci menite în cetate să muncească
ce lan ce munte și ce codru de cariatide
ținînd povara dureroasă-n creier
ni le-amintim
turnate-n aur
la temelia
dăinuirii noastre

să nu le macine
uitarea graba
cînd arborii la frunză dau
să le păstrăm țiparele acolo sus pe culmi
în fremătarea instelată verde fără de sfîrșit
pe care-o știu doar lănciile falnice de brazii
pe ele nu le cariază nu le culcă nu le înveșmîntă
și nu le troienește-n veci rugina
cum nu acoperă
oricît de grea și deasă
ninsoarea niclodată
mările

și vie-n cîmpuri fantasma bouriței

la grea nevoie
am strigat pădurea
să ne vie-n ajutor
din ceața ei fumegătoare își trimise-n vale
convoaiele de brazii licăritori în noapte

și-a fost mai rodnică
și mai izbăvitoare pogorirea lor decit
căderea unui riu într-o cetate îndelung asediată
la răsăritul soarelui
pe-oțelul de topoare
demult iertare vă cerurăm vouă
codrilor pădurilor

și cum se limpezise
văzduhul părăsit
de-acea lumină ireală
vedeam în luminășurile mari la stîlp de brad
deasupra crengilor curate prefăcute-n jar
în zori cum încă sar mocanii peste rugul sacru
și-apoi prin calda lui cernașă oile își trec
subt arborele-nchipuit cu bitele încrucigate
tresare singele-n părinți
spre înălțimi se-nțoarc
îngemănat purificării
săvirșită-n munți

și vie-n cîmpuri
peste ape lingă iarbă
fantasma bouriței
cu botul ei uscat și repede clămpănit
să curețe să ardă vechile și nolle neliniști
cu pliscul ei de lemn să bată lemnul cel de trebuință
s-aleagă-n toate osul bun de cel bolnav
cu aripa să curețe de praf și fum și ziduri și
acoperișe

visată numai
dar i-a rămas desenul
smălțuit pe-o pinză
amenințător

am despărțit cuvintele silabă de silabă

se-ncețoșează ochii
mi-oi fi uitat vreun vis
prin clocotul adincului
un ac magnetic mi-este iar alcătulrea
în fiecare noapte care vine de departe
și eu vibrez în camera golită brusc de aer
se zbate fruntea scurt izbindu-se-n peretele de nord
o palidă lumină-mi singerează pieptu-n partea stingă
din mările inchipulte
din vasele-mpletind pe orizont
aud prin funul moale
impuşcătura ancorelor de metal

peste oraș
din cind în cind mai văd
exploziile-nfirziate
retrage-te cumplită zgîlțială doar în mine
să-mi pară mie totul amarnică fragilitate
să nu mai pot privi la arbori cînd îi bate vintul
să nu-mi pot smulge capul din oglinda tremurată
doar eu cel încercat și uneori stăpin pe spaime
am despărțit cuvintele
silabă de silabă
și-am cîntărit otrava pentru fiecare
să mă asigur cit suportă

de bună seamă
viața trebuie probată
și-n felu-acesta
cum rezistăm în peșterile-nțunecate de subt munte
cum rezistăm subt apăsarea vastelor oceane
cum rezistăm pe uscăciunea neumbliată-a lunii
redevinînd din nou copii în greutate
se știe știm mărire nouă
cînd ne-a dezis
insuși pămîntul
scuturîndu-ne în patru labe
ne-ngîndurarăm cu tot trupul

nu-i levitație nici zbor acesta

atent la toate
la-nfățișarea lumii
prin sunete prin tresăriri
stau despuiate coastele și freamătă
să prindă invizibila mereu mutată grea fulgerătură
iscată-n locul unde-adincul se-nfîlnește cu înaltul
sar oasele în carapacea lor de transparență carne
pe ordinea stelară mult prea bine potrivită
rotiri curburi
înșurubări trecute viitoare
pe-ndestularea pe posomorirea
surplusului de gravitație

își trage leșul
de nu și-ar lepăda doar pielea
cutremurul în mine
invirte-te mai repede pămîntule cu trupul meu
ocol dă sorilor cu mult mai multă stăruință
să zvirl din mine sufletele bolii
și mădularele în agonie mai adînc să i le-ngrop
de mi-ar ajunge singele tot mai puțin cel din părinți
nu-i levitație
nici zbor acesta
e însăși greutatea
lipsă de contur

în ce întunecime
stați voi viscerelor
voi însăși viața mea
mai mult decit în mine n-ați putut să vă ascundeți
mai mult decit la mine n-ați putut striga
s-ar fi deschis pămîntul poate mie
ori m-ar fi supt văzduhul înapoi lumină
voi doar în mine v-ați cutremurat
a fost să fim alături
o clipă-n noapte rezemați
de-un fluviu mare
plin de electricitate

privește cîntărețule și fără teamă

de ce a trebuit
să fim și astfel
incercați

de ce înfrinți adesea am ieșit învingători
ce forțe și-a ncercat istoria prin noi
pe marginea primejdiei aprinsă-ntotdeauna
ce limite-a forțat fragilitatea noastră gînditoare
mai exersate simțuri să avem la îndemină
și numai o durere
cu mult prea mare
la răscruci la cumpeni
să ne nască mai deplin

să ne-nsoțească
de-a lung de veacuri
doar un singur mît

ori poate vrei pămîntule să te răzbuni pe noi
poporul cel mai iubitor de stele
nu pentru cum privind cadranul lor te-ajuți
și-ți poți orîndui călătoriile pe mare
ci pentru-aceia egalitate-ntru desmărginire
să fi aflat doar noi
súdoarea stelelor
numită-n altă limbă
riuri lacuri

privește cîntărețule
și fără teamă
înapoi

materia în legăturile-i nedesfăcute să rămînă
din albu-i miez oțele mult mai albe să nu-și scoată
chiar gravitația cea incoloră-ntr-adevăr
tu dincolo de ea privește la tipare
la ființarea care trebuie sporită să rămînă
în față n-ai pe nimeni
capul să-și întoarcă
doar privirea la
mai ager trup croindu-și

n-am observat

nici creșterea nici coacerea

abia am mai văzut
spre linia ferată
cum înfloriră pomii

puteri își luară frunzele din trăinicia
din aspra închegare a fantasticei păduri
din inima ei dulce și-amară în lumină
și-n coajă se-nveliră fructele mai lîn decît pe-o rană
sfloasă crește și se-ncheagă carnea într-un om bătrîn
cu însumi parcă
rodise într-o seară
și nu puteam intra în casă
în spate cu coroana unui măr

n-am observat
nici creșterea nici coacerea
nici strinsul griului

securea n-am înfipt-o-n nici-un lemn
și nici cu coasa-n iarbă n-am deschis cărare
nu mi-am gollit fîntina-n zori de apă
i-am luat în orice clipă însă lunii
din umbră din îngîndurare fotografiile cu creierul
și m-am gîndit cum poate
din albăstrimea lacurilor suptă
lumina s-o-ntreție veri întregi
floarea de nufăr

și-a revenit pămîntul
și-a revenit orașul
cu prisosință-n toate

și dacă am îmbătrînit cu-o viață
un an de bună seamă este lipsă-n viața mea
m-am cumpănit cum am putut pe dublele tăieși
în porțile chiar dacă nu mai sint pilonilor de brad
cîntînd un cîntec de reazășare-n spirit și obîrșii
și dacă-i roșu-n pietre
acesta-i este rostul
aceasta-i e menirea
singelui meu de adîncime

să crească arborii

pădurile să clopotească

numără anii
înainte și după cutremur
din punctul secunde de fier

bradul rupt din senin în grădina mai zace
trunchiul lui l-ai gîndit căprilor pentru casă
arată și-acum descărnat în picioare steaua polară
și înaltea tellor ce l-a cojit la rădăcină s-a uscat
s-a petrecut din lumea celor vii vecinul

cite furtuni și cite fulgere
nu și-au cerut iertare pentru stricăciune
cu o căldare plină de cărbuni
un om se cumpănea pe zare

acum să prindem
să folosim această clipă
de liniște ce ni s-a dat

cit somnul încă doarme și poate fi cutreierat
cit greutatea și uită-n tecile de piatră
oțelul fascinat de cea mai simplă rază cu puțință
cit peste orice flăcări te ferește încă
zalele din lînă cenușie impletite
din lutul mestecat cu iarbă
și piatră și nisip și singe-n gură
poți înălța colibe
dar și cetății eterne

unde se duce boala
trasă de mări

de munții grei de sare
și lată iarăși singele-mi purtat în lujere de sticlă
și răsturnat încet dintr-un flacon într-altul
în tăcere cu precauții înfînte în lumina tare
de parcă-i o ciudată materie puternic explozivă
sămînță-ntru purificarea lumii și-nceput de lume
să crească arborii
pădurile să clopotească
pe miezul pămîntului odihneam
și stelele mai le lăsam să mă viseze

lumea de azi spre lumile de mîine

mă scol în zori
lîm număr în tîmăr
bătăile lînelor

să știu ce fel de al va fi mai către-amlază
și cite stele și ce lună noaptea vor mai răsări
legați cu zbor de pasări colorate
doi cîte doi se umflă pomii în grădina dau la cîmp
pe marginea fîntinii am găsit o rădăcină de salcîm
mi-absoarbe-afară vîntul
masa grea de lemn la care scriu
semînțele se-ntreabă
de nu sint fulgerul cel așteptat

de-aș fi în stare
de-aș putea să nu gîndesc
doar pentru mine

în mine însumi aplecat cu îndrîjire
în căutarea-nfrigorată-a celorlalți
cu știu s-a petrecut afei un fapt anume
mai important decît un zbor de lună de zile-n cosmos
mai important decît o debarcare pe un astru

vine grăbit și seceră
un timp care nu iartă
nu-i prea tîrziu să-ntoarcem armele
să cercetăm de ce adîncul nu ne rabdă

fie la îndemina tuturor
învățul drept al omului
căutător de sine
în chiar izvorul ființării sale
în chiar suprema lui voință de a fi
lui nici-o limită nu-i este pe deplin închisă
și nu-l apasă nici-o tragică durere mult prea tare
să nu-i preschimbe apăsarea-n piatră rară
mă simt asemeni unui vas de singe
în care și-a pecetluit mesajul
lumea de azi
spre lumile de mîine

băteau în inserare la voroneț la putna

unde te-ai dus
fantastică pădure
de la ziduri

lîn desfășată-asemeni scindurilor de pe oasele sudate
în care porți ceardacuri stîlpi și case
pilonii tăi rămăseră-n lumină să-și așeze rostul
subt care bardă înmuțată-n prima rouă
ați dat în floarea tare aminată de atîta vreme
s-a răspîndit aleea voastră sacră
de-a lung de drumuri simple
înălțate către munte
coborînd la mare

parcă te-am auzit
zburînd noapte de noapte
cu aripi liniștite

și trunchiurile tale reincremeneau în poduri
și licăreau la mori la pive și la șteampuri
albite de făină de-o volbură de ape și de aur
alunecau coloși de marmoră pe ele și vapoare
din coaja lor clădire de clădire se desghiocau și noile
orașe

băteau în inserare
la voroneț la putna
să nu se rătăcească să nu cadă
vreun călător mai singur printre stele

eu încă mai stăteam
de piatră neagră
lăsîndu-mă de legi și nume scris
pe cînd carlatidele aleăturii tale
duceau un luminis albit de lună-n munți
redevinînd
în liniștea de morți știută stîncii rotunde
să nu se strice în milenii ordinea firească
ploi dese
ploi cu singe
mă-mplădica-n noaptea asta
să mai ies din casă

se-aude frunza

pe o planetă-ndepărtată

și minte pădurea
cine-ar putea s-o uite
din acea dimineață

scîlpea în toată liniștea-i adîncă
lîl năzărea conturul aurd fremătător pe margini
în timp ce-n vale cu mișcări încetinite la izvoare
cu cărămizi de lut și pale stivuite-n soare
li ancorau li întăreau vreo cîțiva oameni temella
pe culmile domoale
părea un fruct mai mare
desghiocat din înspumarea
livezilor de meri

se-aude frunza
mestecînd lumina
pe o planetă-ndepărtată

și cînd e tînră pădurea cu puleți de lapte cruzi
în legănarea-ncețoșată aburînd a os de miel
și cînd bătrînă fără veste redevine
întepenind în ceruri mări întunecate
încetînd pămîntului rotirea
topoarele uitate
în desimea ei
cu fierul mohorit
scîlpiră aur pe tăieși

plutea înec
aproape fără aripi
de pe un deal pe altul

lugeau încetînit izvoarele din botul căprioarei
în aer deodată rămînea vreun vultur singur
ei numai în zburare se desena mereu la poalele

pădurii
priveliletea acelor doi bătrîni veniți de nu se știe unde
în iarba moale să-și la prințul bărbatul și femela
lată-l cum trec pe lîngă noi
aproape l-am putea atînge
o albă flăcără-ntr-o sticlă-albastră
ducîndu-și rînd pe rînd la gură

Biblioteca Luceafărul NR 3 MARTIE 1978 GRIGORE HAGIU

DE ACELAȘI AUTOR :

- autoportret în august (E.P.L. 1962)
- continentele ascunse (E.P.L. 1965)
- sfera gînditoare (E.P.L. 1967)
- de dragoste de țară (Editura Tineretului 1967)
- poezii (E.P.L. 1968)
- spațiile somnului (E.P.L. 1969)
- noblețe de stirpe (Editura Tineretului 1969)
- nostalgia triadă (Editura Eminescu 1970)
- cîntece de stemă (Editura Militară 1971)
- poezii (Editura Eminescu 1973)
- miazănoaptea miremelor (Editura Cartea Românească 1973)
- zenit de anotimpuri (Editura Eminescu 1974)
- sărbătorile anului (Editura Militară 1975)
- descîntece de gravitație (Editura Cartea Românească 1977)

„Ingrăgostit de culori și de cuvîntul
vulnerabil să se schimbe-n zodie”.
(Fanus Neagu)

„El nu e poetul speculației desfășurate
și nici al succesiunii amețitoare
de imagini, ci al unei tensiuni
ciudate care-și inventă o cauză ne-
bănuțată”. (Mircea Martin)

„Cert este că „psihanaliza poetică”
a lui Grigore Hagiu fixează în chiar
stratul plutonic al proceselor sufletești
cele mai obscure un puternic
focar de blîndețe, precum legendele
depun pe fundul oceanelor, printre
plante bizare și monștri marini, pale
reverberatoare de mărgean și
diamant”. (Valeriu Cristea)

„Voluptatea absenței, a trăirii prin
cuvîntul demiurgic, nu se poate com-
para decît cu aceea a tăcerii... Di-
fuziunea aceasta în obiecte ascu-
țite, în ființe și gesturi stranii, dezîn-
tegrarea percepțiilor rutiniere și re-
crearea unei lumi transparente, ca un
miraj, nu ar fi fost posibilă însă fără
liantul voluptăților melancolice ve-

nind din explorarea filonului emines-
cian, cel mai adînc și fecund pentru
talentul adevărat al lui Grigore
Hagiu”. (Dan Laurențiu)

„Poetul pîndeste ceasul de taină al
naturii, clipa cînd totul, deși viu și
agresiv de concret, pare a-și suspenda
violența vitală stîlindu-se într-o
stare nouă, a cărei scurtă nemiscare
poate da revelația veșniciei. Cu un
cuvînt al său, des întrebuintat, Gri-
gore Hagiu este un poet al „fantas-
melor”. Nu realitatea pare a fi obiec-
tul poeziei sale ci un „desen interior”
al ei, protecția propriului său suflet
și gînd”. (M. Ungheanu)

„poezia sa se bazează, aproape în
întregime, pe o relație de dualitate și
pe tensiunea ori decalajul care se
crează la un moment dat între cei
doi termeni: începînd de la constata-
rea, rodnic poetică, a dublei alcături
a ființei umane, din spirit și ma-
terie, din eu și altcineva, trecînd
apoi prin fațetele realului și ale visu-
lui, ale mișcării și ale incremenirii,

ale vizunilor senzoriale și ale medi-
tațiilor abstracte, ca să se răsfrîngă,
în cele din urmă, în planul expresiei”.
(Dan Cristea).

„Sensul (poeziei lui Grigore Hagiu
n.n.) poate fi citit și ca o descriere
a căilor de acces, a mijloacelor de pă-
trundere în starea de revelație. Ca o
reprezentare a tehnicii de reculegere,
prin intermediul căreia adîncimile
devin transparente, vizibile și de o
stranie elocvență. Ca o „liniștire”,
o îmbînzire magică, o decantare
înceată, la capătul căreia percepem
ceva din temeiul secret al vieții, al
morții, al relației și întrepătrunderii
celor doi termeni fundamentali”.
(Lucian Raicu)

„Poezia lui Grigore Hagiu este de
natură substantivă, atribut ce derivă
din esențialitatea ei, din faptul că
nu povestește, ci instituie realități.
Întoarsă spre taine, poezia substantivă-
vează, caută un singur cuvînt ce
închide în sine toată lumea”. (Aurel-
Dragoș Munteanu)

totul e bine cînd

„Poetul e de partea cealaltă a baricadei!” îl spusese unul dintre dirigenții, cînd îl vizitase la București, acasă, nestînd că așa i se face o mare favoare. Casa era o vilă într-un vag și brînzăvesc și încă de pe trotuarul împotrît, ce ducea de la poartă la usa cu grilaj negru, simți în nări mirosul cunoscut al supei de varză, „lucios”, pe care orice ardelean ce se respectă o poartă după sine, oriunde l-ar duce viața. Dirigentul era în panteonul de meiu încoace, care îl deza-vantaja, mulindu-se pe corp, lăsînd astfel evidenței disproporția între abdomenul bombat, început brusc de sub stern și fragilitatea trupului, aproape de pitic. Îl aștepta în camera de lucru, elegantă, extrem de elegantă, așa cum nu mai văzuse Nichifor nicodată, avea un aer autentic de scientist, jilțul auriu, căptușit cu brocat venețian, tablourile în rame grele, biroul și cele două scaune așezate la oarecare distanță, așa încît mosafirul să poată fi privit în toată stîngăcia lui, totul îi dădea o senzație de încredere și viață temeinică. Temeiurile de reviste, de volume ale dirigentului, poeti proză, fic, dramaturg, romancier, cărți în limbi străine cu coperti tari, cu hirtie cenușie, albume omagiale erau legate cu sfoară și așezate unele peste altele pe coridor, îngustînd trecerea și făcîndu-te să mergi cu băgare de seamă, timorată. Îmi placea cum lucrați voi acolo la N., iar a spus dirigentul, sint băieți buni! și enumera cîteva nume dintre care Nichifor observă cu stupeoare că lipseau cu toții, cei din redacția lui, dar apoi se liniști, pentru că din fața lui erau prea tineri, niște necunoscuți de fapt. Și fetei nu putea fi altfel, toți aveau în jur de douăzeci de ani, îl cunoșcuse la canelul „ARLUS”-ului și alcătuisese redacția nu atât bazîndu-se pe ei ci pe sprîjinul lui Pamfilie, un tip îndeajuns de inteligent ca să priceapă că el Nichifor Goreac „trebuie să se bazeze pe ceva”, și că toate cele în jurul său erau în jur de el. Nichifor Goreac „trebuie să se bazeze pe ceva”, și că toate cele în jurul său erau în jur de el. Nichifor Goreac „trebuie să se bazeze pe ceva”, și că toate cele în jurul său erau în jur de el.

eugen uricaru

dicaț baricada. Adică vreau să spun că nu s-a ridicat împotriva lui, sau că el a trecut de partea cealaltă, ci doar că locul lui, pe cînd se plimba era în capătul celălalt al străzii. Baricada s-a ridicat fără ca el să fie întrebât, și asta e firesc, e bine, e normal. Dar e altă problemă, acum nu poate fi ajutat, nu poate fi adus de partea noastră? Nu trebuie să facem tot ce e posibil, să trecă de această despărțitură?”

Mironiuc l-a privit fix, nu clipea, avea ochii mici, inteligenți, scapăratori înșă de data asta privea într-un fel deosebit, în care nu înțelegem și neîncrederea își avea locul: „Așa, așa carevașă, dumeata crezi că locul lui e printre noi? Tăcu brusc, apoi bătu cu pumnul în tabla biroului său atît de frumos încît Nichifor nu reușise să se obișnuiască cu el, „ei bine nu, nu, nu”, repetașe pentru a fi cert, „și acum îmi explic tot ce se petrece acolo la revista voastră, îmi ești foarte bun. Dumeata ești un implicat, asta ești, și ar trebui să-ți revizuiești serios concepția. Așa nu se mai poate, așa nu mai merge?”

Nichifor n-a înțeles pe deplin ce însemnase această concluzie grăbită a dirigentului, nici nu-i stătea mintea la astfel de lucruri. Boco-

nic. Se temuse de asta încă din momentul în care fusese anunțat că trebuie să meargă la București pentru a-l asculta pe poetul D. Cînd noua sa creație, închinată eroismului omului nou. Prima reacție a fost aceea de obediență totală, nu înțelegese nimic și de aceea acceptase din instinct, parcă era vorba de acceptarea, dispoziția era dispoziție, fără comentarii, pentru ca apoi să priceapă și să simtă cum începe să-l obsedeze un gând pe care îl știa îngrozitor „n-ai să te duci, n-ai să mergi că să-l asculti pe acest bășcălos” și pentru că se temea de acest gând s-a grăbit să-și ia bilețel, să se obișnuiască pe loc. La București după vînta făcută lui Mironiuc se pierduse, se pierduse la propriu iar întoarcerea în N. a fost o lungă tîcere în care se simțea extraordinar de bine, de puternic în speranța lui, făcuse totuși ceea ce voia chiar să-l lăsa să se grăbească în oraș, asmenit să se obișnuiască pe loc. Dar să grăbească în oraș, asmenit să se obișnuiască pe loc. Dar să grăbească în oraș, asmenit să se obișnuiască pe loc.

Pește patru este a fost chemat la Pamfilie. Se pregăti îndelung, minutuș, știa că va fi sămpon, mersese pînă la București pentru a spune ceva și el umbrașe hai-bui pe străzi. Era hotărît să-și facă mesuș-șuș și în cele din urmă să-și explice lui Pamfilie, era sigur că o să-l înțeleagă și că pentru el ca artist, bucuria aceea de a merge cu mînie în buzunare și fără grijă pe străzile Capitalei e însemnat mult mai mult decît poezia lui D. Și de altfel D. este o catastrofă ca poet. Trebuie să îl spună și asta. Stîncușă de la noi e mult mai bun și mai simțit. De ce să nu se de-tosească din poezia lui, este convins că și poetul D. ar principa ceva de-aia.

Milioniștii de jos îl îndreptă la camera 14, așa primise dispoziție, cu toate că nu acela era biroul tovarășului Pamfilie. Bătu la ușă, sunetul era înăbușit, absoberit de tacteria gîlbui, împărțit în rîmbari marș, precis. Intră și înțelegi că era vorba de un bășcălos. Dar să grăbească în oraș, asmenit să se obișnuiască pe loc. Dar să grăbească în oraș, asmenit să se obișnuiască pe loc.

Ghiocci pentru Toma

Ți-am adus ghiocci și i-am pus la pleoșopie tale. S-au pierdut anonimi printre alba cîrva mi respirai de degete respectuoase peste somnul tău. Ți-am adus ghiocci. Îți plăcea în fiecare Martie să camperi cîmp, să-ți ascunzi în buzunorul portmanteu, să-ți ițești cînd și cînd, cu un scamator așul din minică și să rizi. Ți-am adus ghiocci și i-am pus lângă buzele tale. În Martie acela trecut nu erau... Sau nu i-am văzut?

Ion Besoiu

restul îl amestec puțin și în fond vizita la Mironiuc fusese o chestiune particulară, o licență pentru a-i face plăcere acestuia, știa că e legat sentimental de N., de lumea literară de acolo, avea și oarecare faimă de protejator al literaturii din acele părți și gîndise că ar urma să face rău. A plecat din viața în suflă brînzăvesc cu senzația ciudată că Mironiuc ar fi vrut să-i spună ceva anume pentru el, pentru revistă, însă în ultima clipă s-a răgîndit poate numele Poetului și intervenția lui l-au tulburat și s-a răgîndit. Umbra prin oraș privind cu atenție clădirile ministerelor, îl însemna plăcuțele cu numele arhitecților și al constructorilor, era ceva legătură de chestii și aducea în viața zilnică cu totul nou, ceva ce aducea în viața zilnică un semn de continuitate și asta îl descumpănea. Tot ce era în jur la N., și în Oraș, chiar dacă nu era nou se străduia să îndepărteze orice legătură cu trecutul. Iar aici, în București descoperă că lucrurile nu erau chiar atât de transparente, micile firme ale unid cîrmă sau ceapraș, numele unor străzi, aerul familiar, întim chiar, al citorva bodegi, în care clienții casei se cunoșteau și își ziceau pe nume, tuindu-se cu cheinerii, totul lăsa impresia unei toleranțe, unei îngăduințe și asta îl încînta. A umbliat aierea pe străzi încă s-a răgîndit și a lipit exact la ședinta pentru care fusese convocat telefo-

cioare, „desigur, săptămîna viitoare se poate, se poate vineri seara, la șase, dacă vă convine”. Pamfilie își trecu palma peste obraz, părea căși sterge o pînă de păianjen, așa cum faci după ce ai umbliat într-o magazie veche, părăsită. „bine, vineri seara, vezi sfîtuiește-te cu băieții, cu Stîncușă, cu Buescu, cu Larian. Ne trebuie un referat exact și obiectiv. Înțelegi, nu?”

Goreac a înclinat fruntea, înțelega bine, poate mai era ceva de priceput înșă în acele clipe nu reușea, tot ce spusese Pamfilie avea un tîlc, avusese dreptate cînd se gîndise că primirea la el, în această încăpere, fusese „aranjată”, înșă avea alt scop, el se găsea deja în capcană iar Pamfilie îl arăta o cale de ieșire. Nu-l ajuta să iasă ci doar îl arăta pe unde se putea scăpa. În vreme ce cobora treptele repetă, Stîncușă, Buescu, Larian, Stîncușă, Buescu, Larian și în stradă privind uimit cum dintr-o dată ninsese și totul era alb, fără pic de umbră poezi încudat din degete, asta este. Scorpan, Scorpan lipsește, Scorpan critică binevăzut, imbricat în vesnicul lui mîndru cu sîreturi, mișaloș și serviabil, acum spusese — prea serviabil. Era convins că foile din dosarul ce se afla în fișetul lui Pamfilie erau opera lui Scorpan și brusc începu să descopere în fiecare gest al acestuia în fiecare cuvînt sau înțelegere din privire, subțirel înșă înțelegere din delatîni. Se simțea atîns într-un sentiment pe care nu-l cunoșcuse pînă atunci, sentiment care se consolida, se instaura odată cu dezvoltarea ticăloșiei lui Scorpan. Se simțea trădat, vindut ca unul care se strădușe pentru toți, care îl învîta să scrie și să scrie, care le facilitase intrarea în literatură, în cultură, care făcuse din el și posibile personalități ale vieții sociale din oraș. oameni care îl datorau totul și se convingea enumerînd fiece curle și lucrurile importante ce pleasera de la el pentru el, se simțea lovit pe la spate nu chiar cu țesut ci altfel, ca un maestru, ca un patron împotriva căruia călțea conștient.

Mereu prin minșoare furios, ținea pumnii strîși în burșoarele pîrdelului și se fereea de trecători din instinct, fără să ridice privirea, și-l înclupă pe fiecare dintre ei, pe Stîncușă cu amărușul lui nemăpomenit de a deveni poet distrugîndu-și astfel încașul cu încașul sinura sinușă, aceea a naturalității sale de țiran, de om care se oștosea, dar care nu-și pierdea cumpătul, care poate boboti gros în pînă reverie, făcuse așa ceva la Lami Lebedev și nimeni nu protestase, fusese nemăpomenit de sincer vădîndu-l pe primul balerin bălînd din călcîie ca un peș de lîbăș aruncat cu două degete de la etaj. Îl simțea privirea ușor stîncușă, era semnal în de admirare cînd se plimba cu mînie la spate prin birou, rostind nume, citind versuri, aruncînd sfîșiere, unele le inventa pe loc, pentru a justifica introducerea în număr a unui poem apăsător, unuș poet necunoscut pentru el, și atît de puțin cunoscut lui, pe care îl tradusese bătrîna profesora de engleză și asupra căruia insistase o vreme, cîndîndu-i sintaxa, convingîndu-l, pe toți, că au de-a face cu

lucia negoia

Cu mină tremurătoare

Un semn, o heraldică frunză cîine, în carne, fără durere l-a încrustat și absorție a ceții din care rămîne umezit conturul văzului trimis înspre noi sprîjinit pe văpăia insulfetată

de-aici pleacă razele soarelui ce le-am văzut ca pe un sceptru incins și nici o vietate legea nu și-o pierde la oferea drumului său căci frții și i-urmează, și doar atunci stelele stau pe orbită în patul de dragoste fără să cadă;

Un semn, o frunză heraldică cîine în carne l-a încrustat și nu doare, cîine l-a pus drept sigiliu de iubire și pace? Mai sprîjinit talpa pruncului cu mina-i tremurătoare.

Bulgări de lume

Tu, care încă nu-ți știi plînsul printre lacrimi,

Ci numai geomătul îngreunat de aripile care te-or coborî pe pămînt fără frică pentru drumul cel lung ia-ți avuții de aer lumina înflorii de toamnă indulcită cu lapte de spîni —

viața adică... trunchiul bătut cu stele va împărți la sărbătoare un rai pentru bine, un iad pentru rău, sacral nume și dor de trupul meu cînd îți va fi acoperă-mă-n vis cu bulgări de lume...

Peșteră, gătește-te!

Ce veste
acea vedere a cugetului limpezit
la care arsă de dor binegîndeam

eram primăvara incintă
cu umedii de daruri primeniți
lăsdînd în urmă
verdele riu al dezghețului
rîni de aer spuzite — înainte
lujerele toamnei tirizi

în care trup al sufletului
să pun sîmînța aflării?
în care zborul
pe aripa întinsă de apă stătătoare
de unde ochiul meu
s-ar putea de dinafară privi

și mut ar innopta
precum pasărea necîntătoare
lingînd o divin...

ce veste
acea vedere a cugetului limpezit
vorbindu-mi i peșteră, gătește-te.

Lunea eternă

Întîi vom vorbi cu graiul lebedei
polonica de viață este doar mai presus
salcia crește în mine iertată
eu sint aceea care binevestesc,
eu sint aceea care binevestesc,

ziditoare am fost în casa sufletului
„el alma hermoso”
cu mirosul necînceput
purînd cruzimea primăverii
cer și pămînt deopotrivă în orbite,
eu sint aceea care binevestesc
peoia la cîntec ne așteaptă
lunea eternă.

Ion Vlasiu : „Mireasă”

una din capodoperele liricii universale ce trebuie să-și facă premiera românească în revista lor. Așa convingerea în acea clipă că singurul lucru bun pe care îl face este publicarea aceluia poem care însuma alteleve decît chilometrul de versuri răsîșite în care rima „luna” cu „aluna” și „furnică” cu „amnică”, zîmbîndu-și doar stîși, și simțind adevărul, aceste poeme însemnînd încă un pas către uitarea lor, a lui Stîncușă, a lui Buescu, a lui Larian, pentru că în cele din urmă doar traducerea lor va rămîne ca singurul lucru bun pe care l-au făcut la „Foia literară” vreme de cîțiva ani. Asta și faptul că toată lumea din jur credea că la revista lor domnea un aer de dezașare și dezvoltare, care făcea bine oricui, prin comparație.

Sau Buescu, mai inteligent, indiscutabil mai inteligent decît Stîncușă, inteligența aceea tălmăcită, de fapt un fel special de sîretenie și de aia i se tragea fețal curios de a vorbi și de a scrie, nicodată pînă la capăt, mereu așteptînd să vadă dincolo bate vîntul pentru a o simțea. Era ambițios și din cauza asta nu imita ci își făcuse un program, trebuia să devină cult, trebuia să devină elegant, trebuia să aibă grijă în orice clipă de imagine pe care o trezea în

Continuare în pag. a 6-a

radio

Mozaic

● Ne-a fost dat să cunoaștem în această iarnă toate capriciile anotimpului cu gust de zăpadă: de la ninsori de vis și geruri polare la dezghețuri neașteptate. Primăvara, care ne-a mai amîngîț în citeva rînduri, vine anul acesta cu un alai întreg de semne prevestitoare. În ton cu vremea radioul ne-a inspirat pe toți și mai puțin și poate elementul cel mai autentic al lui februarie rămîne prima etapă a reluării divizei naționale A, prilej cu care cronicierii vorbesc și exprimă speranța că peste fotbalul românesc va sufla un vînt primăvărat. Și dacă în primele zece minute creдем, auzind cum se întrec unii pe alții pentru a anunția „momente de fotbal autentic” termină cu goluri, așa va fi, după aceea ne-a mai trecut optimismul. Ne-a mai trecut și încrederea în cei ce urmăreind micile amicale, pregătiri, „cupă”, meciurile de lapte făcînd stivă la porțile stadioanelor etc., etc. pronosticau minuni de fotbal de la „Steaua” și Dobrin. N-a fost să fie, zic eu, și surprizele s-au produs acolo unde toți microbistii se așteptau mai puțin. Morala: nu microbistii sint cei care indică 13 exacte la Pronosport!

Din punct de vedere radiofonic remarcăm lipsa de informare a cronicierilor multumiți de a ne furniza date despre „trumosul”, „cochetul”, „plînu” stadion etc., despre starea vremii, dar aflați în imposibilitatea de a da rezultatul meciului de juniori disputat pe un teren alăturat și terminat cu 5-10 minute înaintea celui de seniori. A-dăgăm lipsurilor: fișa tehnică a me-

plastică

Stări de culoare

Serban Popa (n. 1946), absolvent din anul 1971 al Facultății de arte decorative a Institutului „N. Grigorescu”, a debutat acum șapte ani cu o expoziție intitulată Ambiental 1 (Sala Kallindor), expoziție care mi-a reținut atenția pentru îndrăzneala cu care artistul încerca să definească multiplicitatea calităților obiectului artistic într-un orizont cultural puternic marcat de pătrunderea tehnicilor în toate domeniile vieții moderne. Artistul prezenta un ansamblu în care efectele vizuale și sonore, riguros programate, ar fi trebuit să insufle spectatorului o anumite idee despre modul cum opera de artă poate contribui la definirea raportului spațiu — timp. Încercarea de atunci a rămas, cred, fără urmării căci artistul pare a se interesa în ultima vreme de cu totul altceva, rămînd, bineînțeles, în sfera artelor decorative.

Actuala expoziție*, intitulată sugestiv Stări de culoare a fost anticipată de alta (Brașov — septembrie-octombrie 1977) cu un titlu la fel de atrăgător: Eșeu de imprimare. Ambele formule vorbesc aproape de la sine despre preocupările de acum ale acestui inventiv artist care, de data aceasta, își propune obiective ambițioase dar perfect realizabile și, în orice caz, mult mai concrete decît cele citate anterior.

Pe scurt, Serban Popa vrea să realizeze complexe efecte decorative folosindu-se de un material — catifelea — ce poate fi tratat ca orice suprafață aptă pentru așternerea culorii. Trebuie

muzică

Luthul constelat

să sublinieze acest fapt, deoarece artistul nu are înțenția să facă pictură în sensul tradițional al termenului. Pentru el jocul formelor prezintă un interes similar cu interesul zugravului pentru definirea de modele destinate lucrurilor sale. Diferența este că după elaborarea unui model cel de al doilea procedeează la transformarea lui în efect decorativ printr-o operație pur mecanică, în timp ce pentru artist „modulul” rămîne unicat. Beneficiind în plus și de avantajul folosirii unei game coloristice extrem de largi, artistul poate să își desfășoare în voie fantazia creatoare, ignorînd orice schemă și gîndindu-se exclusiv la îmbogățirea repertoriului de forme-culori. Imaginea în care se constituie acestea sint extrem de agreabile. A-nr o vivacitate și un farmec cu totul special. Din unicatete lui Serban Popa se pot obține, după plac, panouri decorative de dimensiuni diferite. Jocul maselor de culoare conferă o strălucire acestui material aparent banal pe care inteligența și discernămintul artistului l-a înobilat.

Experiența lui Serban Popa are o valoare practică de care trebuie să țină cont toți cei interesați de amenajarea plăcută și fără cheltuieli excesive a unui spațiu. Public sau privat.

Cronicar

● Serban Popa „Stări de culoare” — Imprimarea. Galeria de artă „Eforie”.

radio

Mozaic

Luthul constelat al lui Gerard de Nerval a căzut în mina unui „mai mult decît gînditor” — cum îl numea Mussorgski pe Berlioz. Oare lui Goethe sau traducătorului său francez de nume doănzeci de ani dătorăm „Damațiunea lui Faust”? În istoria muzicii se aude deseori întrebarea: cum de a fost atras romanticul, excentricul Berlioz de această operă a esenței clasicismului? Poate că citind traducerea nervaliană, compozitorul a alunecat pe gheața neagră a întrebării mai departe de textul în sine. Probabil că dacă nu l-ar fi citit pe Faust prin filiera nervaliană, n-ar fi mîrturisit: „...minunata carte m-a fermecat de la primele rînduri. Nici n-am lăsat-o din mînă. O citeam neîncetat, la masă, la teatru, pe stradă, pretutindeni...” E într-adevăr greu de presupus, pentru cei care cunosc originalul o obsesie de neînălțurat.

Joi 23 februarie orchestra Radioteleviziunii, dirijată de Carol Litvin, ne-a prezentat o versiune destul de vie a „Damațiunii”. Contribuția Emiliei Petrescu și a lui Gheorghe Cristinaru a fost la înălțimea pretențiilor textului. Desigur că, ascultîndu-l, Berlioz nu s-ar fi gîndit să se înlocuiască partea prin execuție corală,

Nivelul teoretic și practic al textului

O poezie mai veche a Ninei Cassian, intitulată *Exorcism* și reluată în editia bilingvă româno-franceză *Viraje (Virages)* — apărută anul acesta la Editura Eminescu (traducerea Eugène Guillevic și Lili Denis) — se încheie cu această cugătare simptomatologică pentru natura reflexivă și morală a lirismului care a reușit s-o impună în literatura ultimelor decenii: „Felix qui potuit rerum cognoscere causas”. Este limpede pentru oricine că proclamarea unui astfel de ideal, și anume al cunoașterii prin cauze, i se potrivește mai ales filosofului, omului de știință decît artistului preocupat îndeosebi să nu distrugă corola de minuni a lumii ci să potenteze misterul, să trăiască în vraja și umirea exuberantă a copilăriei, o copilărie în sensul în care aceasta ne reprezintă ca o puritate și ca o inocență activă, nu ca retragere obstinantă în ignoranță și absurdism. În termenii cei mai clari cu putință, poeta își realizează nu o dată obiectivul: adevărul lumesc întrevăzut și confirmat de practica bunului simț ca adevăr al repetiției și preferabil iluziei de o clipă cădută ca un blestem? ce o binecuvîntare? ori cum, ca excepție transendentă, alienantă a structurii referențiale a limbajului. Încît rezultatul acestui mod de a transfera energia specifică a verbului în semnificație univocă și, aool, de a trata această semnificație clară ca și cum ar fi semnul, hierocifia ei în cărcă de mister, poate recrea direcția de mișcare a unui proces care la origine și în finalitate lui trebuie să rămînă o veșnic stare potențială, o promisiune care se reînnoiește de fiecare dată în actul lecturii.

Nu este de mirare deci că astfel de artiști, atunci cînd nu sînt așa de ipocriți încît să se declare pe pămînt gardieni ai virtuților edenice, să-și construiască din inteligență și observarea moravurilor un univers cu o mare audiență publică tocmai fiindcă se referă în mod explicit la o serie de comandamente etice verificate de timp și proprii, într-o măsură sau alta, condiției noastre umane, diferențele dintre ei nemînd fi stabilite pe calea imaginației proiective, ci pe cea a memoriei retroactive. Iar cînd, pe deasupra acestor calități oarecum restrictive, mai ai, ca Nina Cassian, pasivitatea lăudă a verbului, plăcerea de a transforma cuvintele în fucării și a le da pe mîna copiilor, nimic nu te mai poate opri să faci dintr-o fabulă o parabolă și dintr-un rictus mizantrop un suris tainic de Giocondă.

Astfel că volumul *Suare* apărut la sfîrșitul anului trecut la „Cartea Românească” vine în consecință firesc a unui temperament artistic exprimat deja în cărțile anterioare. O inteligență intrigată mereu de dezacordurile și dizarmoniile observate din frecvența unui univers moral și pasional specific se orientează mai totdeauna în funcție de un ideal activ, er artistic, subiectiv, lăsîndu-se cucerit de alteritatea laică, obiectivă. În acest context, o poezie mică, ai spune cit o vrabie, face excepție și o cităm în întregime: „LÎNCA FLOAREI”. MARGARETA și motanul Behemoth. Floarea e analafetă, / Behemoth e poligot. / Ochii galbeni — miezul florei, / Ochii galbeni — ai psicii? — în ciuda-te istorii / de candori și maleficii. / Magie imprimă-i vers / cartea-n raft, anahoreta / Cuplul vine: Rău și Bine / Behemoth și Margareta”.

Cele mai multe poezii comunică însă, pe claviatura notatilor cu sens amar sau nostalgic, oricum de o căgătat rece detașate, o învățămînt pe care ti-o poate transmite trecerea timpului.

Marin Sorescu, romancier

Urmare din pag. a 4-a

În orice poziție, el introduce un paradox. Pînă la banalitate, în comunicare, n-ar fi strîict în roman. Ideile mari s-ar vedea mai ușor și imbulzirea cuvintelor mereu istete n-ar mai întunece desenul caracterelor. Inteligențele artistice trebuie să învețe să fie, uneori, prozaice. A oferi mereu șampagne spiritului poate să ducă la saturare.

Vorbele ingenioase sînt, în alte cazuri, la locul lor. O Ruxandra Cocosan, care va deveni, în cele din urmă, soția lui Sîndruț, își împarte farmecele în lumea artistică și, tot ea, dă dovadă de o colorată cruzime în limbaj cînd este plictisită de cineva. Unui flozof care o onsoară la telefon cu conversații despre Kant îi strigă enervată: „Ia mai lasă-mă cu Kantrafulse!”. Proza-torul o numește, din cauza migrației ei prin atelierele pictorilor și a universalei competențe sentimentale și estetice, un Vasari în fustă. Vasari locuiește în podul unui spital și cred că țările ca „toți bărbații sînt porci”, ceea ce n-o împiedică să-i frecventeze.

Romanul lui Sorescu este plin de asemenea personaje piteoși (rodul unei fantezii ironice), care acoperă spîlucul epic și dau acea impresie, foarte importantă pentru un roman, de mișcare și densitate a vieții. Este calitatea cea dintîi în *Trei dinții din față*. O carte, spre deosebire de altele, multe, în care existența zpare golită de fapte iar oamenii par a trăi într-un pustiu. Mișcarea lor este normală și, chiar dacă numărul coincidențelor este nevrozist de mare (G. Dimisianu are, aici, dreptate), impresia generală este favorabilă. Oglinda (celebra oglindă a romanului) se plimbă pe un drum întins și populat, reținînd cîteva destine și, prin ele, o lume de simboluri neconvenționale. Artă, iubirea, prietenia dintre trei tineri, alunecarea lor în tragedie, împlinirea neașteptată a

o pasăre, un pește într-un peisaj marin, un iepure care moare de glonțul vînătorului ocrotit în tipătul său ridicol ca într-o aureolă: „IEPURILE CARE SI-A INVENTAT ACEL TIPĂT ca să strînească mila vînătorului — / dar nici vînătorul, nici cinele lui / n-au renunțat vreodată să-i înșafce / trupul, ca pe o mînușă de blană / caldă încă de purtare — // iepurele care n-a inventat decît un tipăt / mai puternic decît alcătuirea lui / ca să-și facă intrarea în moarte / Iepurele care nu are altă imagine / despre solemnitățile, decît sfîșietorul / ridicolul tipăt al lui...”. Cînd e vorba (am spus bine, e vorba!) de o trăire pur estetică a unei nopți cu lună la mare, cuvintele își caută o simplificare maximă, entropia lor atinge un grad excepțional: „Doamne, ce frumoasă e lumea! / Totul se poate împăca... / desi, dacă-și nota cum pe pîrtia lunii, / as ingheta, / mi s-ar zbirci lumina pe față, / pielea mi-ar scipi de moarte... / Dar, Doamne, ce frumoasă e lumea!”. Meditația poeziei în marginea unui experiment teoretic (ce-ar fi dacă ar fi?) cedează tîmrii ingenue, lăplădare a ochiului fascinat de semnul lumii, hermeneutică a seducției trupului nostru pămîntesc de către imaginea sa nocturnă, astrală și invulnerabilă, reflex de apărare a clipei în eternitate și sintagma în paradigă etc. etc..

Ion Vlasiu: „Satul vechi”

Tonul nostalgic al multor poezii nu transmite mesajul de „rămăs bun” cu care ne delectează din cînd în cînd unii poeți mai tineri, dar cu ce mine funebre! ci reprezintă, ca să spunem așa, o armă tactică de natură stilistică (e vorba, evident, de o stilistică muzicală) menită să atenueze șocul impactului cu subtextul pedagogic, moral al textului, să personalizeze o experiență impersonală exact cum o cere și poezia lirică modernă. Oricum am întoarce-o, pe toate fețele, în orice cod metodologic am încerca să facem lectura acestei cărți de versuri, *Suavele* Ninei Cassian, titlu pe cit de blind, pe atît de înșelător, ne impun o poezie inteligentă, privind existența cu un ochi atent și lucid, o poezie care nu se lasă subjugată de ispitele monologului egolatru, aberant și incommunicabil, ci cultivă în continuare un dialog plin de răspundere și speranță cu lumea, dialog ce nu o dată face toate deliciile minții, inimii și literaturii.

Dan Laurențiu

Romul Munteanu

Urmare din pag. 1

miluita, aungeau inspectori în Piața Matache pentru că întreaga viață se chinuiesc să ne prîndă cu ocazia mică și cînd izbucnește și pînă pe cap coronă roșie și zi sau o săptămîna se cred regi și umbli numai cu capul pe sus, ca macii prin griu. În restul zilelor de peste un sint ocolinzi de fantome și de anticari și adună boabe de mîtrăgnă pe care le netezesc între dește ca pe mătîni.

De Romul Munteanu mă simt legat prin privilegiu cu lună. Legați prin oracol, fiindcă numai sub lună se fac și se desfac profetiile și blestemele. Iubim luna, poate, fiindcă sîntem amîndoi rotunzi. Luna, privită cu Romul de pe cîrările Mogoșoaii sau ale Dobrozei, e o pasăre cu gîșe rînduri de aripi — cu două rînduri de aripi zboară, cu două ne mîngîie pe inimă, cu două ne amestecă vinul și crîni aduși de-acasă, din Transilvania și de la Brăila.

Romul trăiește zidit între cărți, ca un cercetor între uși de biserică, bulgări de colivă și felii de piine și scrie cărți care mă uimesc, căci scoate

din fîntina morții umbre de moarte care nu mai sperie, fiindcă seamănă cu o înflorire. Trecut de cîmpăna apelor, Romul pune momeală în capcane n-înterme și a infuleca vînatul, ci pentru a sta cu el la tafas.

De cîteva ori am scris amîndoi la aceeași masă. Cînd scrie, Romul întînește. Nu l-am spus-o niciodată: în clipele alea seamănă cu un castan încărcat cu policandre care promite să-i tragă o mică chelălăneală unui cîreș zevzeve, fiindcă s-a rupt de grădina și-a sărit în vecini și-î dîmă cercul unei fete care-n nopile de aprilie, adormind, își trimetea sufletul sau gîndul să bea pioasă curată mai sus de lac și mai jos de poartă, în nici un caz în ramurile circului.

La toamnă, dacă vîlă de vie nu-și va călca mîntușirea din zodie, Romul și cu mine sîntem foarte decisi să ne instalăm în un deal cu dispoziție sudică din blinda Moldovă, s-avîndem un foc verde, izbind c-o piatră în scîrîlă luecăfă-rului de seară și să pîrlim de fulgi săpărea paradisului — două, trei sau patru săptămîni în care eu să spun vorbe despre critici.

Totul e bine cînd..

Urmare din pag. a 5-a

închipuirea celor pe care îi considera importanți. Ceilalți nu contau, și nu se purta cu ei urit sau disprețuitor ci pur și simplu nu contau și de aceea nu-și chelua energia pentru a le lăsa ceva din ființa lui. Nichifor avea impresia că se însurase numai pentru a fi asortat, cîntărește mult ce impresie va face iesind în doi, cit de armonizați vor fi, el așa, ea astfel, incît să trezească o ușoară invidie, nu multă ci doar atît cît să-l facă să se simtă bine atunci cînd o observă. Dar n-ia să-i stîncească și Buescu ținea la el, se agățau de el pentru a putea pluti și cită vreme nu vor fi convinși că sînt cel puțin la fel de „buni” ca și el. Nichifor Goreac, nu vor îndrăzni să-l lovească, pentru că simtea, știa, avea dovezi, el era idealul, ființa către care năzua. Apoi, apoi cînd vor crede că au ajuns, cel puțin cit el, îl vor disprețui, ba mai mult, îl vor urî, și nu din alt motiv decît din acela că el va reprezenta, va fi trecutul lor. Un trecut pe care vor să-l uite, un trecut care trebuie distrus, așa cum se distruge scrisorile unei vechi și adesea, cumpărăm, în care ai avut bunățate, și proștia să-ți sentimental și caraghios, ceea ce nu-ți mai poți permite, ar fi un semn de slăbiciune.

Se întunea repede, lucrurile aruncau o lumină gălbuiă, pătată de zăpada ce curgea de sus, dintr-un cer pe care nu-l putea vedea, la nivelul acoperișurilor domnea pielea, în depărtare scilpea o firmă de neon, oamenii se opreau în dreptul ei să o admire, lumina albastruie, pîlpitoare ca singele unui vîntuțoare, fascina, așa cum fascina și televizorul așezat în vitrina celui mai mare magazin, din preajma statuii. Oamenii își făceau drum după-amiază, seara, cumpărăm o piine, un pachet de margarină, marmeladă la chil, și apoi pierdeau cite două trei ore în fața vîntului, bînd mărunt din piciora ori suflînd în palmele înroșite, priveau în tăcere, cu ochii măriti de plăcere, de umire, la ecranul nu mai mare decît un televizor, care în tăcere, cumpărăm o piine, un pachet de margarină, marmeladă la chil, și apoi pierdeau cite două trei ore în fața vîntului, bînd mărunt din piciora ori suflînd în palmele înroșite, priveau în tăcere, cu ochii măriti de plăcere, de umire, la ecranul nu mai mare decît un televizor, care în tăcere, cumpărăm o piine, un pachet de margarină, marmeladă la chil, și apoi pierdeau cite două trei ore în fața vîntului, bînd mărunt din piciora ori suflînd în palmele înroșite, priveau în tăcere, cu ochii măriti de plăcere, de umire, la ecranul nu mai mare decît un televizor, care în tăcere, cumpărăm o piine, un pachet de margarină, marmeladă la chil, și apoi pierdeau cite două trei ore în fața vîntului, bînd mărunt din piciora ori suflînd în palmele înroșite, priveau în tăcere, cu ochii măriti de plăcere, de umire, la ecranul nu mai mare decît un televizor, care în tăcere, cumpărăm o piine, un pachet de margarină, marmeladă la chil, și apoi pierdeau cite două trei ore în fața vîntului, bînd mărunt din piciora ori suflînd în palmele înroșite, priveau în tăcere, cu ochii măriti de plăcere, de umire, la ecranul nu mai mare decît un televizor, care în tăcere, cumpărăm o piine, un pachet de margarină, marmeladă la chil, și apoi pierdeau cite două trei ore în fața vîntului, bînd mărunt din piciora ori suflînd în palmele înroșite, priveau în tăcere, cu ochii măriti de plăcere, de umire, la ecranul nu mai mare decît un televizor, care în tăcere, cumpărăm o piine, un pachet de margarină, marmeladă la chil, și apoi pierdeau cite două trei ore în fața vîntului, bînd mărunt din piciora ori suflînd în palmele înroșite, priveau în tăcere, cu ochii măriti de plăcere, de umire, la ecranul nu mai mare decît un televizor, care în tăcere, cumpărăm o piine, un pachet de margarină, marmeladă la chil, și apoi pierdeau cite două trei ore în fața vîntului, bînd mărunt din piciora ori suflînd în palmele înroșite, priveau în tăcere, cu ochii măriti de plăcere, de umire, la ecranul nu mai mare decît un televizor, care în tăcere, cumpărăm o piine, un pachet de margarină, marmeladă la chil, și apoi pierdeau cite două trei ore în fața vîntului, bînd mărunt din piciora ori suflînd în palmele înroșite, priveau în tăcere, cu ochii măriti de plăcere, de umire, la ecranul nu mai mare decît un televizor, care în tăcere, cumpărăm o piine, un pachet de margarină, marmeladă la chil, și apoi pierdeau cite două trei ore în fața vîntului, bînd mărunt din piciora ori suflînd în palmele înroșite, priveau în tăcere, cu ochii măriti de plăcere, de umire, la ecranul nu mai mare decît un televizor, care în tăcere, cumpărăm o piine, un pachet de margarină, marmeladă la chil, și apoi pierdeau cite două trei ore în fața vîntului, bînd mărunt din piciora ori suflînd în palmele înroșite, priveau în tăcere, cu ochii măriti de plăcere, de umire, la ecranul nu mai mare decît un televizor, care în tăcere, cumpărăm o piine, un pachet de margarină, marmeladă la chil, și apoi pierdeau cite două trei ore în fața vîntului, bînd mărunt din piciora ori suflînd în palmele înroșite, priveau în tăcere, cu ochii măriti de plăcere, de umire, la ecranul nu mai mare decît un televizor, care în tăcere, cumpărăm o piine, un pachet de margarină, marmeladă la chil, și apoi pierdeau cite două trei ore în fața vîntului, bînd mărunt din piciora ori suflînd în palmele înroșite, priveau în tăcere, cu ochii măriti de plăcere, de umire, la ecranul nu mai mare decît un televizor, care în tăcere, cumpărăm o piine, un pachet de margarină, marmeladă la chil, și apoi pierdeau cite două trei ore în fața vîntului, bînd mărunt din piciora ori suflînd în palmele înroșite, priveau în tăcere, cu ochii măriti de plăcere, de umire, la ecranul nu mai mare decît un televizor, care în tăcere, cumpărăm o piine, un pachet de margarină, marmeladă la chil, și apoi pierdeau cite două trei ore în fața vîntului, bînd mărunt din piciora ori suflînd în palmele înroșite, priveau în tăcere, cu ochii măriti de plăcere, de umire, la ecranul nu mai mare decît un televizor, care în tăcere, cumpărăm o piine, un pachet de margarină, marmeladă la chil, și apoi pierdeau cite două trei ore în fața vîntului, bînd mărunt din piciora ori suflînd în palmele înroșite, priveau în tăcere, cu ochii măriti de plăcere, de umire, la ecranul nu mai mare decît un televizor, care în tăcere, cumpărăm o piine, un pachet de margarină, marmeladă la chil, și apoi pierdeau cite două trei ore în fața vîntului, bînd mărunt din piciora ori suflînd în palmele înroșite, priveau în tăcere, cu ochii măriti de plăcere, de umire, la ecranul nu mai mare decît un televizor, care în tăcere, cumpărăm o piine, un pachet de margarină, marmeladă la chil, și apoi pierdeau cite două trei ore în fața vîntului, bînd mărunt din piciora ori suflînd în palmele înroșite, priveau în tăcere, cu ochii măriti de plăcere, de umire, la ecranul nu mai mare decît un televizor, care în tăcere, cumpărăm o piine, un pachet de margarină, marmeladă la chil, și apoi pierdeau cite două trei ore în fața vîntului, bînd mărunt din piciora ori suflînd în palmele înroșite, priveau în tăcere, cu ochii măriti de plăcere, de umire, la ecranul nu mai mare decît un televizor, care în tăcere, cumpărăm o piine, un pachet de margarină, marmeladă la chil, și apoi pierdeau cite două trei ore în fața vîntului, bînd mărunt din piciora ori suflînd în palmele înroșite, priveau în tăcere, cu ochii măriti de plăcere, de umire, la ecranul nu mai mare decît un televizor, care în tăcere, cumpărăm o piine, un pachet de margarină, marmeladă la chil, și apoi pierdeau cite două trei ore în fața vîntului, bînd mărunt din piciora ori suflînd în palmele înroșite, priveau în tăcere, cu ochii măriti de plăcere, de umire, la ecranul nu mai mare decît un televizor, care în tăcere, cumpărăm o piine, un pachet de margarină, marmeladă la chil, și apoi pierdeau cite două trei ore în fața vîntului, bînd mărunt din piciora ori suflînd în palmele înroșite, priveau în tăcere, cu ochii măriti de plăcere, de umire, la ecranul nu mai mare decît un televizor, care în tăcere, cumpărăm o piine, un pachet de margarină, marmeladă la chil, și apoi pierdeau cite două trei ore în fața vîntului, bînd mărunt din piciora ori suflînd în palmele înroșite, priveau în tăcere, cu ochii măriti de plăcere, de umire, la ecranul nu mai mare decît un televizor, care în tăcere, cumpărăm o piine, un pachet de margarină, marmeladă la chil, și apoi pierdeau cite două trei ore în fața vîntului, bînd mărunt din piciora ori suflînd în palmele înroșite, priveau în tăcere, cu ochii măriti de plăcere, de umire, la ecranul nu mai mare decît un televizor, care în tăcere, cumpărăm o piine, un pachet de margarină, marmeladă la chil, și apoi pierdeau cite două trei ore în fața vîntului, bînd mărunt din piciora ori suflînd în palmele înroșite, priveau în tăcere, cu ochii măriti de plăcere, de umire, la ecranul nu mai mare decît un televizor, care în tăcere, cumpărăm o piine, un pachet de margarină, marmeladă la chil, și apoi pierdeau cite două trei ore în fața vîntului, bînd mărunt din piciora ori suflînd în palmele înroșite, priveau în tăcere, cu ochii măriti de plăcere, de umire, la ecranul nu mai mare decît un televizor, care în tăcere, cumpărăm o piine, un pachet de margarină, marmeladă la chil, și apoi pierdeau cite două trei ore în fața vîntului, bînd mărunt din piciora ori suflînd în palmele înroșite, priveau în tăcere, cu ochii măriti de plăcere, de umire, la ecranul nu mai mare decît un televizor, care în tăcere, cumpărăm o piine, un pachet de margarină, marmeladă la chil, și apoi pierdeau cite două trei ore în fața vîntului, bînd mărunt din piciora ori suflînd în palmele înroșite, priveau în tăcere, cu ochii măriti de plăcere, de umire, la ecranul nu mai mare decît un televizor, care în tăcere, cumpărăm o piine, un pachet de margarină, marmeladă la chil, și apoi pierdeau cite două trei ore în fața vîntului, bînd mărunt din piciora ori suflînd în palmele înroșite, priveau în tăcere, cu ochii măriti de plăcere, de umire, la ecranul nu mai mare decît un televizor, care în tăcere, cumpărăm o piine, un pachet de margarină, marmeladă la chil, și apoi pierdeau cite două trei ore în fața vîntului, bînd mărunt din piciora ori suflînd în palmele înroșite, priveau în tăcere, cu ochii măriti de plăcere, de umire, la ecranul nu mai mare decît un televizor, care în tăcere, cumpărăm o piine, un pachet de margarină, marmeladă la chil, și apoi pierdeau cite două trei ore în fața vîntului, bînd mărunt din piciora ori suflînd în palmele înroșite, priveau în tăcere, cu ochii măriti de plăcere, de umire, la ecranul nu mai mare decît un televizor, care în tăcere, cumpărăm o piine, un pachet de margarină, marmeladă la chil, și apoi pierdeau cite două trei ore în fața vîntului, bînd mărunt din piciora ori suflînd în palmele înroșite, priveau în tăcere, cu ochii măriti de plăcere, de umire, la ecranul nu mai mare decît un televizor, care în tăcere, cumpărăm o piine, un pachet de margarină, marmeladă la chil, și apoi pierdeau cite două trei ore în fața vîntului, bînd mărunt din piciora ori suflînd în palmele înroșite, priveau în tăcere, cu ochii măriti de plăcere, de umire, la ecranul nu mai mare decît un televizor, care în tăcere, cumpărăm o piine, un pachet de margarină, marmeladă la chil, și apoi pierdeau cite două trei ore în fața vîntului, bînd mărunt din piciora ori suflînd în palmele înroșite, priveau în tăcere, cu ochii măriti de plăcere, de umire, la ecranul nu mai mare decît un televizor, care în tăcere, cumpărăm o piine, un pachet de margarină, marmeladă la chil, și apoi pierdeau cite două trei ore în fața vîntului, bînd mărunt din piciora ori suflînd în palmele înroșite, priveau în tăcere, cu ochii măriti de plăcere, de umire, la ecranul nu mai mare decît un televizor, care în tăcere, cumpărăm o piine, un pachet de margarină, marmeladă la chil, și apoi pierdeau cite două trei ore în fața vîntului, bînd mărunt din piciora ori suflînd în palmele înroșite, priveau în tăcere, cu ochii măriti de plăcere, de umire, la ecranul nu mai mare decît un televizor, care în tăcere, cumpărăm o piine, un pachet de margarină, marmeladă la chil, și apoi pierdeau cite două trei ore în fața vîntului, bînd mărunt din piciora ori suflînd în palmele înroșite, priveau în tăcere, cu ochii măriti de plăcere, de umire, la ecranul nu mai mare decît un televizor, care în tăcere, cumpărăm o piine, un pachet de margarină, marmeladă la chil, și apoi pierdeau cite două trei ore în fața vîntului, bînd mărunt din piciora ori suflînd în palmele înroșite, priveau în tăcere, cu ochii măriti de plăcere, de umire, la ecranul nu mai mare decît un televizor, care în tăcere, cumpărăm o piine, un pachet de margarină, marmeladă la chil, și apoi pierdeau cite două trei ore în fața vîntului, bînd mărunt din piciora ori suflînd în palmele înroșite, priveau în tăcere, cu ochii măriti de plăcere, de umire, la ecranul nu mai mare decît un televizor, care în tăcere, cumpărăm o piine, un pachet de margarină, marmeladă la chil, și apoi pierdeau cite două trei ore în fața vîntului, bînd mărunt din piciora ori suflînd în palmele înroșite, priveau în tăcere, cu ochii măriti de plăcere, de umire, la ecranul nu mai mare decît un televizor, care în tăcere, cumpărăm o piine, un pachet de margarină, marmeladă la chil, și apoi pierdeau cite două trei ore în fața vîntului, bînd mărunt din piciora ori suflînd în palmele înroșite, priveau în tăcere, cu ochii măriti de plăcere, de umire, la ecranul nu mai mare decît un televizor, care în tăcere, cumpărăm o piine, un pachet de margarină, marmeladă la chil, și apoi pierdeau cite două trei ore în fața vîntului, bînd mărunt din piciora ori suflînd în palmele înroșite, priveau în tăcere, cu ochii măriti de plăcere, de umire, la ecranul nu mai mare decît un televizor, care în tăcere, cumpărăm o piine, un pachet de margarină, marmeladă la chil, și apoi pierdeau cite două trei ore în fața vîntului, bînd mărunt din piciora ori suflînd în palmele înroșite, priveau în tăcere, cu ochii măriti de plăcere, de umire, la ecranul nu mai mare decît un televizor, care în tăcere, cumpărăm o piine, un pachet de margarină, marmeladă la chil, și apoi pierdeau cite două trei ore în fața vîntului, bînd mărunt din piciora ori suflînd în palmele înroșite, priveau în tăcere, cu ochii măriti de plăcere, de umire, la ecranul nu mai mare decît un televizor, care în tăcere, cumpărăm o piine, un pachet de margarină, marmeladă la chil, și apoi pierdeau cite două trei ore în fața vîntului, bînd mărunt din piciora ori suflînd în palmele înroșite, priveau în tăcere, cu ochii măriti de plăcere, de umire, la ecranul nu mai mare decît un televizor, care în tăcere, cumpărăm o piine, un pachet de margarină, marmeladă la chil, și apoi pierdeau cite două trei ore în fața vîntului, bînd mărunt din piciora ori suflînd în palmele înroșite, priveau în tăcere, cu ochii măriti de plăcere, de umire, la ecranul nu mai mare decît un televizor, care în tăcere, cumpărăm o piine, un pachet de margarină, marmeladă la chil, și apoi pierdeau cite două trei ore în fața vîntului, bînd mărunt din piciora ori suflînd în palmele înroșite, priveau în tăcere, cu ochii măriti de plăcere, de umire, la ecranul nu mai mare decît un televizor, care în tăcere, cumpărăm o piine, un pachet de margarină, marmeladă la chil, și apoi pierdeau cite două trei ore în fața vîntului, bînd mărunt din piciora ori suflînd în palmele înroșite, priveau în tăcere, cu ochii măriti de plăcere, de umire, la ecranul nu mai mare decît un televizor, care în tăcere, cumpărăm o piine, un pachet de margarină, marmeladă la chil, și apoi pierdeau cite două trei ore în fața vîntului, bînd mărunt din piciora ori suflînd în palmele înroșite, priveau în tăcere, cu ochii măriti de plăcere, de umire, la ecranul nu mai mare decît un televizor, care în tăcere, cumpărăm o piine, un pachet de margarină, marmeladă la chil, și apoi pierdeau cite două trei ore în fața vîntului, bînd mărunt din piciora ori suflînd în palmele înroșite, priveau în tăcere, cu ochii măriti de plăcere, de umire, la ecranul nu mai mare decît un televizor, care în tăcere, cumpărăm o piine, un pachet de margarină, marmeladă la chil, și apoi pierdeau cite două trei ore în fața vîntului, bînd mărunt din piciora ori suflînd în palmele înroșite, priveau în tăcere, cu ochii măriti de plăcere, de umire, la ecranul nu mai mare decît un televizor, care în tăcere, cumpărăm o piine, un pachet de margarină, marmeladă la chil, și apoi pierdeau cite două trei ore în fața vîntului, bînd mărunt din piciora ori suflînd în palmele înroșite, priveau în tăcere, cu ochii măriti de plăcere, de umire, la ecranul nu mai mare decît un televizor, care în tăcere, cumpărăm o piine, un pachet de margarină, marmeladă la chil, și apoi pierdeau cite două trei ore în fața vîntului, bînd mărunt din piciora ori suflînd în palmele înroșite, priveau în tăcere, cu ochii măriti de plăcere, de umire, la ecranul nu mai mare decît un televizor, care în tăcere, cumpărăm o piine, un pachet de margarină, marmeladă la chil, și apoi pierdeau cite două trei ore în fața vîntului, bînd mărunt din piciora ori suflînd în palmele înroșite, priveau în tăcere, cu ochii măriti de plăcere, de umire, la ecranul nu mai mare decît un televizor, care în tăcere, cumpărăm o piine, un pachet de margarină, marmeladă la chil, și apoi pierdeau cite două trei ore în fața vîntului, bînd mărunt din piciora ori suflînd în palmele înroșite, priveau în tăcere, cu ochii măriti de plăcere, de umire, la ecranul nu mai mare decît un televizor, care în tăcere, cumpărăm o piine, un pachet de margarină, marmeladă la chil, și apoi pierdeau cite două trei ore în fața vîntului, bînd mărunt din piciora ori suflînd în palmele înroșite, priveau în tăcere, cu ochii măriti de plăcere, de umire, la ecranul nu mai mare decît un televizor, care în tăcere, cumpărăm o piine, un pachet de margarină, marmeladă la chil, și apoi pierdeau cite două trei ore în fața vîntului, bînd mărunt din piciora ori suflînd în palmele înroșite, priveau în tăcere, cu ochii măriti de plăcere, de umire, la ecranul nu mai mare decît un televizor, care în tăcere, cumpărăm o piine, un pachet de margarină, marmeladă la chil, și apoi pierdeau cite două trei ore în fața vîntului, bînd mărunt din piciora ori suflînd în palmele înroșite, priveau în tăcere, cu ochii măriti de plăcere, de umire, la ecranul nu mai mare decît un televizor, care în tăcere, cumpărăm o piine, un pachet de margarină, marmeladă la chil, și apoi pierdeau cite două trei ore în fața vîntului, bînd mărunt din piciora ori suflînd în palmele înroșite, priveau în tăcere, cu ochii măriti de plăcere, de umire, la ecranul nu mai mare decît un televizor, care în tăcere, cumpărăm o piine, un pachet de margarină, marmeladă la chil, și apoi pierdeau cite două trei ore în fața vîntului, bînd mărunt din piciora ori suflînd în palmele înroșite, priveau în tăcere, cu ochii măriti de plăcere, de umire, la ecranul nu mai mare decît un televizor, care în tăcere, cumpărăm o piine, un pachet de margarină, marmeladă la chil, și apoi pierdeau cite două trei ore în fața vîntului, bînd mărunt din piciora ori suflînd în palmele înroșite, priveau în tăcere, cu ochii măriti de plăcere, de umire, la ecranul nu mai mare decît un televizor, care în tăcere, cumpărăm o piine, un pachet de margarină, marmeladă la chil, și apoi pierdeau cite două trei ore în fața vîntului, bînd mărunt din piciora ori suflînd în palmele înroșite, priveau în tăcere, cu ochii măriti de plăcere, de umire, la ecranul nu mai mare decît un televizor, care în tăcere, cumpărăm o piine, un pachet de margarină, marmeladă la chil, și apoi pierdeau cite două trei ore în fața vîntului, bînd mărunt din piciora ori suflînd în palmele înroșite, priveau în tăcere, cu ochii măriti de plăcere, de umire, la ecranul nu mai mare decît un televizor, care în tăcere, cumpărăm o piine, un pachet de margarină, marmeladă la chil, și apoi pierdeau cite două trei ore în fața vîntului, bînd mărunt din piciora ori suflînd în palmele înroșite, priveau în tăcere, cu ochii măriti de plăcere, de umire, la ecranul nu mai mare decît un televizor, care în tăcere, cumpărăm o piine, un pachet de margarină, marmeladă la chil, și apoi pierdeau cite două trei ore în fața vîntului, bînd mărunt din piciora ori suflînd în palmele înroșite, priveau în tăcere, cu ochii măriti de plăcere, de umire, la ecranul nu mai mare decît un televizor, care în tăcere, cumpărăm o piine, un pachet de margarină, marmeladă la chil, și apoi pierdeau cite două trei ore în fața vîntului, bînd mărunt din piciora ori suflînd în palmele înroșite, priveau în tăcere, cu ochii măriti de plăcere, de umire, la ecranul nu mai mare decît un televizor, care în tăcere, cumpărăm o piine, un pachet de margarină, marmeladă la chil, și apoi pierdeau cite două trei ore în fața vîntului, bînd mărunt din piciora ori suflînd în palmele înroșite, priveau în tăcere, cu ochii măriti de plăcere, de umire, la ecranul nu mai mare decît un televizor, care în tăcere, cumpărăm o piine, un pachet de margarină, marmeladă la chil, și apoi pierdeau cite două trei ore în fața vîntului, bînd mărunt din piciora ori suflînd în palmele înroșite, priveau în tăcere, cu ochii măriti de plăcere, de umire, la ecranul nu mai mare decît un televizor, care în tăcere, cumpărăm o piine, un pachet de margarină, marmeladă la chil, și apoi pierdeau cite două trei ore în fața vîntului, bînd mărunt din piciora ori suflînd în palmele înroșite, priveau în tăcere, cu ochii măriti de plăcere, de umire, la ecranul nu mai mare decît un televizor, care în tăcere, cumpărăm o piine, un pachet de margarină, marmeladă la chil, și apoi pierdeau cite două trei ore în fața vîntului, bînd mărunt din piciora ori suflînd în palmele înroșite, priveau în tăcere, cu ochii măriti de plăcere, de umire, la ecranul nu mai mare decît un televizor, care în tăcere, cumpărăm o piine, un pachet de margarină, marmeladă la chil, și apoi pierdeau cite două trei ore în fața vîntului, bînd mărunt din piciora ori suflînd în palmele înroșite, priveau în tăcere, cu ochii măriti de plăcere, de umire, la ecranul nu mai mare decît un televizor, care în tăcere, cumpărăm o piine, un pachet de margarină, marmeladă la chil, și apoi pierdeau cite două trei ore în fața vîntului, bînd mărunt din piciora ori suflînd în palmele înroșite, priveau în tăcere, cu ochii măriti de plăcere, de umire, la ecranul nu mai mare decît un televizor, care în tăcere, cumpărăm o piine, un pachet de margarină, marmeladă la chil, și apoi pierdeau cite două trei ore în fața vîntului, bînd mărunt din piciora ori suflînd în palmele înroșite, priveau în tăcere, cu ochii măriti de plăcere, de umire, la ecranul nu mai mare decît un televizor, care în tăcere, cumpărăm o piine, un pachet de margarină, marmeladă la chil, și apoi pierdeau cite două trei ore în fața vîntului, bînd mărunt din piciora ori suflînd în palmele înroșite, priveau în tăcere, cu ochii măriti de plăcere, de umire, la ecranul nu mai mare decît un televizor, care în tăcere, cumpărăm o piine, un pachet de margarină, marmeladă la chil, și apoi pierdeau cite două trei ore în fața vîntului, bînd mărunt din piciora ori suflînd în palmele înroșite, priveau în tăcere, cu ochii măriti de plăcere, de umire, la ecranul nu mai mare decît un televizor, care în tăcere, cumpărăm o piine, un pachet de margarină, marmeladă la chil, și apoi pierdeau cite două trei ore în fața vîntului, bînd mărunt din piciora ori suflînd în palmele înroșite, priveau în tăcere, cu ochii măriti de plăcere, de umire, la ecranul nu mai mare decît un televizor, care în tăcere, cumpărăm o piine, un pach

INSEMNAȚI

O dimineață la Ufizzi

Sint printre primii, așteptând deschiderea galeriei din preajma soborului Palazzo Vecchio. Încă un sfert de secol...

CULTURA ROMÂNEASCĂ ÎN LUME

● LA RIGA, în editura „Liesma”, a apărut un volum din poezile lui Nichita Stănescu...

● SOPRANA MARIA NISTOR SLĂTINEANU, aflată în turnee în Republica Federală Germania...

● REVISTA „Maladale gardian”, nr. 1/1978 publică poezii de George Albu...

● COMITETUL DIRECTOR AL FUNDATIEI PRAEMIUM ERASMIANUM, aflată sub conducerea Altei Sale Regale Prințului...

„Această alegere, se spune în scrisoarea adresată ulterior conducerii teatrului — s-a făcut pe temeiul înaltei calități a spectacolului...

● ÎNTRE PERSONALITĂȚILE care urmează să fie aniversate anul acesta de către Organizația Națională...

MONDORAMA

Fragilele imagini

În încercarea noastră de a surprinde evenimentele culturale semnificative pentru „spiritul profet” al secolului XX...

Aceștia sînt și termenii, în aparență contradicțorii, în care criticii de artă, oamenii de cultură...

La așele, în aproape două secole de existență, s-au legat în modul cel mai firesc de oameni și evenimente...

Alături de acestea, cunoscînd și ele o tradiție demnă de subliniat, așele publicitare pentru opere literare și artistice...

REVISTA STRĂINĂ

● EDITURA ITALIANĂ LONGANESI a publicat de curând cartea pentru tineret a lui John J. Rowlands...

● ALBERTO MORAVIA este prezent în editura italiană Emme cu un volum ilustrat de Flaminia Siciliano...

● CUNOSCUTA ACTRIȚA ENGLEZĂ GLENDA JACKSON după ce a obținut pînă acum două premii Oscar...

Alișul devine adeseori un protest vehement împotriva războiului

tivalurilor teatrale și muzicale, afise pentru reviste literare și culturale... Un mozaic extrem de complex...

Cristian Uteanu

din lirica slovacă

● Cei doi poeți pe care-i prezentăm cititorilor sînt, într-un fel, ilustrativi pentru ce înseamnă poezia slovacă de azi...

VLADIMIR REISEL

Spre zenit

Atit de mult m-am îndepărtat de timpurile apropiate ca roua de iarbă...

Sint timpuri pe care le-am pierdut pentru piere în ochi, pești vii, în otrăvite heleştee...

Atit de apropiate imi sint timpurile îndepărtate încit cu inima înfricoșată distrug întinerul cnelor de robi...

Adevăr Culege, culege, culege, pretindînd, culege nu numai tandafiri, dar și sufletul oamenilor...

Marele testament

Voi, frații mei, care veți rămîne după noi, sau care trăiți împreună cu noi, să nu ascundeți fața minciunii...

Rugăminte

Furtuna mi-a rupt aripile de albatros dar nu numai ea, și eu mi le-am frînt, totuși am zburat, am tot zburat în vînt...

Redați-mi viața, cu aripi de albatros nu vreau să fiu privighetoarea sau roua cu zborul lor frumos.

PETER ANDRUŠKA

Copacul

Cu privirea mingii scoarța nelată a copacului. Doar înelul unui singur an mă desparte de miez și de trunchi...

Clipa

E ger afară. Aici în penumbra lină a zăpezii nerolice, numai cu privirea ne atingem de pădurile înzăpezite...

Cu plopetii visului, în fața noastră drumul coboară mai adînc spre oraș, în pădurea de oameni...

Mama

Jocurile copilăriei cu macii roșii, după amiezile de iunie, norii tuși pe cerul azuriu, gingășia copacilor...

De aceea mă adresez vouă. Cine rămîne singur și-i doboră pe ceilalți numai cu pietre negre să se hrănească...

Și pentru prima și ultima oară vă spun să nu ascundeți cit de fierbinți sint ghiarele animalelor.

Redați-mi viața, cu aripi de albatros nu vreau să fiu privighetoarea sau roua cu zborul lor frumos.

Ultima poezie

Ca mîngierea veselă de libelulă e această zi de primăvară. În coronele sălcilor aplecate peste apele Vahului ne trezim...

Doar în acest rîu s-au topit zăpezile întîlnirilor noastre. De aceea, fii gingași, ca pădurea în stînci albe...

Doar în acest rîu s-au topit zăpezile întîlnirilor noastre. De aceea, fii gingași, ca pădurea în stînci albe...

Doar în acest rîu s-au topit zăpezile întîlnirilor noastre. De aceea, fii gingași, ca pădurea în stînci albe...

Luceafărul

Revistă editată de UNIUNEA SCRITORILOR din REPUBLICA SOCIALISTĂ ROMÂNIA

Redactor șef: Nicolae Dragoș Mihai Ungheanu (redactor șef adjunct), Teodor Balș (secretar responsabil de redacție)

REDACTIA : București, Piața Școlii Nr. 1, tel. 17 32 09
ADMINISTRAȚIA : Calea Victoriei Nr. 115, tel. 50 74 96
ABONAMENTELE : 3 luni - 13 lei ; 6 luni - 26 lei ; 1 an - 52 lei
Tiparul executat la : COMBINATUL POLIGRAFIC „CASA ȘCINTEI”
Pagina 102